

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

SOCIALINIO DARBUOTOJO PADĖJĖJO MODULINĖ PROFESINIO MOKYMO PROGRAMA

(Programos pavadinimas)

Programos valstybinis kodas ir apimtis mokymosi kreditais:

P42092301, P43092301 – programa, skirta pirminiam profesiniam mokymui, 90 mokymosi kreditų

T43092301 – programa, skirta tęstiniam profesiniam mokymui, 70 mokymosi kreditų

Kvalifikacijos pavadinimas – socialinio darbuotojo padėjėjas

Kvalifikacijos lygis pagal Lietuvos kvalifikacijų sandarą (LTKS) – IV

Minimalus reikalaujamas išsilavinimas kvalifikacijai įgyti:

P42092301 – pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje

P43092301, T43092301 – vidurinis išsilavinimas

Reikalavimai profesinei patirčiai (jei taikomi) – nėra

Programa parengta įgyvendinant Europos Sąjungos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Kvalifikacijų formavimas ir modulinio profesinio mokymo sistemos kūrimas“ (projekto Nr. VP1-2.2-ŠMM-04-V-03-001).

Programa atnaujinta įgyvendinant iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą „Lietuvos kvalifikacijų sistemos plėtra (I etapas)“ (projekto Nr. 09.4.1-ESFA-V-734-01-0001).

1. PROGRAMOS APIBŪDINIMAS

Programos paskirtis. Socialinio darbuotojo padėjėjo modulinė profesinio mokymo programa skirta parengti kvalifikuotam socialinio darbuotojo padėjėjui, kuris gebėtų savarankiškai laikytis socialinių paslaugų įstaigos socialinių paslaugų teikimo kokybės reikalavimų, identifikuoti pagalbos klientui poreikį, teikti jam socialines paslaugas pagal nustatytą poreikį, sudaryti kliento saugumą užtikrinančias sąlygas.

Būsimo darbo specifiika. Asmuo, įgijęs kvalifikaciją, galės dirbti socialines paslaugas teikiančiose organizacijose.

Socialinio darbuotojo padėjėjo darbo priemonės: kompiuterinė ir programinė įranga, biuro įranga, susisiekimo priemonės dirbantiems bendruomenėse, asmens higienos priemonės, asmeninės apsaugos priemonės, slaugos priemonės ir medžiagos, techninės pagalbos priemonės, skalbinių priežiūros priemonės, maisto ruošimo buitinė technika ir inventorių, švaros priežiūros buitinė technika, buitinės valymo, plovimo ir dezinfekcijos priemonės ir kt.

Socialinio darbuotojo padėjėjas dirba uždaroje patalpoje ir lankydamas klientus jų gyvenamojoje aplinkoje; galimas darbas naktį, pavojingas darbas su šeimomis ar socialinę riziką patiriančiais, psichikos sutrikimų turinčiais asmenimis.

Socialinio darbuotojo padėjėjas turi būti susipažinęs su socialinių paslaugų teikimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais.

2. PROGRAMOS PARAMETRAI

Valstybinis kodas	Modulio pavadinimas	LTK S lygis	Apimtis mokymosi kreditais	Kompetencijos	Kompetencijų pasiekimą iliustruojantys mokymosi rezultatai
Įvadinis modulis (iš viso 2 mokymosi kreditai)					
4000006	Įvadas į profesiją	IV	2	Pažinti profesiją.	Išmanyti socialinio darbuotojo padėjėjo profesiją ir jos teikiamas galimybes darbo rinkoje. Suprasti socialinio darbuotojo padėjėjo profesinę veiklą, veiklos procesus, funkcijas ir uždavinius. Demonstruoti jau turimus, neformaliuotu ir (arba) savaiminiu būdu įgytus socialinio darbuotojo padėjėjo kvalifikacijai būdingus gebėjimus.
Bendrieji moduliai (iš viso 8 mokymosi kreditai)					
4102201	Saugus elgesys ekstremaliose situacijose	IV	1	Saugiai elgtis ekstremaliose situacijose.	Išmanyti ekstremalių situacijų tipus, galimus pavojus. Išmanyti saugaus elgesio ekstremaliose situacijose reikalavimus ir instrukcijas, garsinius civilinės saugos signalus.
4102102	Sąmoningas fizinio aktyvumo reguliavimas	IV	5	Reguluoti fizinį aktyvumą.	Išmanyti fizinio aktyvumo formas. Demonstruoti asmeninį fizinį aktyvumą. Taikyti fizinio aktyvumo formas, atsižvelgiant į darbo specifiką.
4102203	Darbuotojų sauga ir sveikata	IV	2	Tausoti sveikatą ir saugiai dirbti.	Išmanyti darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus, keliamus darbo vietai.
Kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skiri moduliai (iš viso 60 mokymosi kreditų)					
<i>Privalomieji (iš viso 60 mokymosi kreditų)</i>					
409230001	Socialinių paslaugų įstaigos socialinių paslaugų teikimo kokybės reikalavimų laikymasis	IV	10	Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos veiklos plano įgyvendinimo.	Išmanyti Lietuvos socialinių paslaugų klasifikaciją ir infrastruktūrą. Suprasti socialinių paslaugų įstaigų veiklos planavimą. Teikti pasiūlymus dėl socialinių paslaugų įstaigos veiklos plano. Analizuoti ir vertinti savo veiklą ir pasiektus rezultatus. Organizuoti ir planuoti savo darbą, darbo laiką. Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos veiklos plano įgyvendinimo įtraukiant klientą.

				Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos teikiamų socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo.	<p>Paašškinti socialinių paslaugų įstaigos paslaugų kokybės užtikrinimo principus.</p> <p>Apibūdinti teisės aktų reglamentuojamus socialinių paslaugų kokybės reikalavimus.</p> <p>Atpažinti kokybiškų (nekokybiškų) paslaugų teikimo požymius praktinėje veikloje.</p> <p>Taikyti kokybiškų socialinių paslaugų teikimo principus praktinėje veikloje.</p> <p>Teikti socialines paslaugas laikantis socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo reikalavimų.</p> <p>Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos kokybės kultūros kūrimo.</p>
409230002	Pagalbos poreikio klientui identifikavimas	IV	15	Stebėti ir fiksuoti kliento elgesį, emocinę ir fizinę būklę.	<p>Išmanyti skirtingo amžiaus ir savarankiškumo žmonių elgesio, emocines ir fizines būkles bei pagrindinius tokių būklių požymius.</p> <p>Stebėti ir fiksuoti kliento savarankiškumo pokyčius.</p> <p>Įtraukti klientą į jo socialinės situacijos sprendimus.</p> <p>Teikti socialiniam darbuotojui ar administracijai informaciją apie kliento situaciją, sveikatos būklę, elgesį, vyraujančias emocijas bei pokyčius.</p>
				Įgyvendinti kliento individualų socialinės pagalbos planą pagal socialinio darbuotojo nurodymus.	<p>Išmanyti kliento individualaus socialinės pagalbos plano sudarymo principus ir procesą.</p> <p>Apibūdinti kliento individualių tikslų nustatymo kriterijus.</p> <p>Atpažinti kliento situacijai vertingą informaciją.</p> <p>Taikyti informacijos apie klientą rinkimo būdus ir šaltinius.</p> <p>Įtraukti klientą į individualaus pagalbos plano rengimą ir jo įgyvendinimą.</p>
409230003	Socialinių paslaugų teikimas klientui pagal nustatytą poreikį	IV	20	Užmegzti ir palaikyti pasitikėjimu pagrįstą ryšį su klientu.	<p>Išmanyti žmonių bendravimo (ryšio užmezgimo, palaikymo ir baigimo) esminius aspektus.</p> <p>Išmanyti bendravimo ir bendradarbiavimo su skirtingomis klientų grupėmis ypatumus.</p> <p>Išmanyti konfliktų ypatumus, įvairovę, priežastis ir jų įveikos būdus.</p> <p>Motyvuoti klientą spręsti savo problemas.</p> <p>Bendrauti su skirtingais klientais.</p>

					<p>Bendrauti su kliento socialine aplinka.</p> <p>Atstovauti klientui įvairiose institucijose pagal pareigybės aprašą, socialinio darbuotojo ar administracijos nurodymus.</p>
				<p>Igalinti klientą pagal socialinio darbuotojo nurodymus.</p>	<p>Apibūdinti klientų (neįgalių, senyvo amžiaus žmonių, socialinę riziką patiriančių ar be tėvų globos likusių vaikų) socialines problemas.</p> <p>Taikyti komandinio darbo principus.</p> <p>Teikti pagalbą į namus paslaugas klientams pagal socialinio darbuotojo nustatytą poreikį.</p> <p>Prižiūrėti sergantį asmenį pagal sveikatos priežiūros specialistų ir socialinio darbuotojo rekomendacijas.</p> <p>Padėti klientui užmegzti ir palaikyti ryšį su artima aplinka.</p> <p>Padėti klientui priimti sprendimus, ugdyti jo savarankiškumą, savitvarkos gebėjimus.</p> <p>Motyvuoti klientą dalyvauti bendruomenės gyvenime atsižvelgiant į jo individualius poreikius.</p>
				<p>Lavinti kliento darbinius ir saviraiškos įgūdžius pagal socialinio darbuotojo ir kitų specialistų nurodymus.</p>	<p>Išmanyti kliento užimtumo organizavimo būdus ir formas.</p> <p>Išmanyti kliento darbinės veiklos aktyvinimo ir priežiūros būdus.</p> <p>Padėti klientui dalyvaujant viešuose sociokultūriniuose renginiuose.</p> <p>Analizuoti ir vertinti kliento darbinius bei saviraiškos įgūdžius ir jų pokyčius.</p> <p>Motyvuoti klientą imtis užimtumo veiklos.</p> <p>Padėti klientui darbinėje veikloje.</p>
				<p>Skatinti kliento savarankiškumą, būtiną kasdieniniame gyvenime.</p>	<p>Apibūdinti kliento savarankiškumo skatinimo būdus visuose jo kasdienio gyvenimo procesuose.</p> <p>Išmanyti subalansuoto maisto ir sveikos mitybos principus.</p> <p>Formuoti kliento maisto ruošimo įgūdžius.</p> <p>Maitinti klientą esant poreikiui.</p> <p>Formuoti kliento higienos įgūdžius ir padėti jam apsistarnauti kasdienėje veikloje.</p> <p>Padėti klientui atlikti buitines darbus.</p> <p>Padėti neįgaliam asmeniui naudotis techninės pagalbos ir pagalbėmis apsistarnavimo priemonėmis.</p>

				Prižiūrėti klientą su sunkia negalia.	Žinoti negalios apibrėžimą ir rūšis. Apibūdinti sunkią negalią turinčių asmenų pagalbos poreikius. Teikti klientui asmens higienos paslaugas. Teikti pagalbą klientui judant ir naudojantis techninės pagalbos priemonėmis. Tinkamai taikyti slaugos priemones.
				Tvarkyti ir valyti kliento asmeninius daiktus ir patalpas.	Apibūdinti lovos skalbinių, rankšluosčių, drabužių priežiūros, keitimo reikalavimus. Apibūdinti valymo ir dezinfekcijos priemonių naudojimo saugos reikalavimus. Tvarkyti ir skalbti kliento drabužius, patalynę. Tvarkyti, valyti ir dezinfekuoti patalpas, baldus, inventorių.
409230004	Kliento saugumą užtikrinančių sąlygų sudarymas	IV	15	Palaikyti klientui saugią ir draugišką aplinką.	Apibūdinti emociškai stabilios aplinkos kūrimo ir užtikrinimo būdus. Užtikrinti fiziškai saugią aplinką klientui. Atpažinti smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų, finansinio piktnaudžiavimo kliento atžvilgiu požymius. Teikti pagalbą klientui ištikus ekstremaliai situacijai ir nelaimei. Laikytis gaisrinės ir civilinės saugos instrukcijų reikalavimų.
				Teikti pagalbą klientui agresijos ir saviagresijos atvejais.	Išmanyti pagrindinius psichikos sutrikimus (psichikos ligas, elgesio nuokrypius) ir jų požymius, galimus agresijos proveržius. Išmanyti agresijos ir saviagresijos raiškų ir priežasčių įvairovę, atpažįstant galimai prasidedančios agresijos požymius. Padėti mažinti kliento agresyvumą ar kitą rizikingą elgesį. Kontroliuoti rizikos veiksnius, keliančius pavojų klientui ir aplinkiniams, pačiam darbuotojui, iki atvyks atsakingas specialistas. Keisti kliento agresyvų elgesį socialiai pageidaujamu elgesiu.

					<p>Stebėti ir reguliuoti savo emocijas klientų agresijos ar saviagresijos situacijose.</p> <p>Stebėti ir vertinti klientų elgesį ir teikti informaciją atsakingam specialistui.</p>
Pasirenkamieji moduliai (iš viso 10 mokymosi kreditų)*					
409230005	Žmogaus teisės ir lygios galimybės socialinių paslaugų sektoriuje	IV	10	Padėti socialinių paslaugų gavėjui ginti savo teises ir lygias galimybes bendraujant su asmenimis, įstaigomis ir organizacijomis.	<p>Apibūdinti pagrindines žmogaus teises ir lygias galimybes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos ir tarptautiniuose teisės aktuose.</p> <p>Išmanyti atskirų paslaugų gavėjų grupių teisių ir lygių galimybių užtikrinimo principus.</p> <p>Laikytis žmogaus teisių ir lygių galimybių užtikrinimo principų teikiant socialines paslaugas.</p> <p>Atpažinti žmogaus teisių ir lygių galimybių varžymo ir pažeidimo teikiant socialines paslaugas požymius.</p> <p>Padėti pagalbos reikalingam asmeniui ginti ir realizuoti savo teises ir lygias galimybes.</p>
				Atstovauti socialinių paslaugų gavėjui gaunant paslaugas įvairiose institucijose.	<p>Apibūdinti fizinio asmens veiksnio grupes pagal veiksnio apimtį.</p> <p>Padėti paslaugų gavėjui tvarkyti savo reikalus valstybinėse, finansinėse, telekomunikacijų, gydymo, ugdymo ir kitokio pobūdžio institucijose.</p> <p>Padėti paslaugų gavėjui priimti sprendimus kasdieniniame gyvenime ir atstovaujant savo interesams įvairiose institucijose.</p>
409230006	Pagalbos teikimas socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms laisvalaikio veikloje	IV	10	Padėti organizuoti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių laisvalaikio veiklą.	<p>Apibūdinti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių aktyvaus ir prasmingo laisvalaikio organizavimo būdus ir formas pagal jų poreikius.</p> <p>Įtraukti socialinių paslaugų gavėją ir gavėjų grupes į sociokultūrinių renginių įgyvendinimą.</p> <p>Padėti socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms aktyviai dalyvauti sociokultūriniuose ir viešuosiuose renginiuose.</p>
				Padėti socialinių paslaugų gavėjams ir jų grupėms įsitraukti į bendruomenės veiklą.	Apibūdinti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių įtraukimo į vietos bendruomenės veiklą būdus, formas, principus.

					Per praktinę veiklą formuoti pozityvų bendruomenės narių požiūrį į socialinę atskirtį patiriantį socialinių paslaugų gavėją ir gavėjų grupes. Taikyti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių įsitraukimo į vietos bendruomenės veiklą būdus.
409230007	Socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus žmonėms	IV	10	Teikti socialines paslaugas senyvo amžiaus asmenims, atsižvelgiant į jų poreikių specifiką.	Apibūdinti senyvo amžiaus žmonių gyvenimo kokybės sampratą, jos kriterijus ir socialinių paslaugų poreikio specifiką. Ugdyti senyvo amžiaus žmonių sveikatos stiprinimo ir palaikymo įgūdžius. Skatinti senyvo amžiaus klientą racionaliai naudoti materialiuosius, socialinius ir dvasinius išteklius gyvenimo kokybei užtikrinti.
				Prižiūrėti senyvo amžiaus asmenis ir padėti juos prižiūrinčioms šeimoms.	Atpažinti senyvo amžiaus klientų bendruosius ir specialiuosius poreikius. Padėti palaikyti gyvenimo kokybę šeimoms, slaugančioms ir prižiūrinčioms senyvo amžiaus žmones, turinčius didelių sveikatos sutrikimų. Prižiūrėti senyvo amžiaus žmones, sergančius senatvine demencija, atsižvelgiant į jų specialiuosius poreikius.
Baigiamasis modulis (iš viso 10 mokymosi kreditų)*					
4000002	Įvadas į darbo rinką	IV	10	Formuoti darbinius įgūdžius realioje darbo vietoje.	Įsivertinti ir realioje darbo vietoje demonstruoti įgytas kompetencijas. Susipažinti su būsimo darbo specifika ir adaptuotis realioje darbo vietoje. Įsivertinti asmenines integracijos į darbo rinką galimybes.

* Šie moduliai vykdant tęstinį profesinį mokymą neįgyvendinami, o darbuotojų saugos ir sveikatos bei saugaus elgesio ekstremaliose situacijose mokymas integruojamas į kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skirtus modulius.

3. REKOMENDUOJAMA MODULIŲ SEKA

Valstybinis kodas	Modulio pavadinimas	LTKS lygis	Apimtis mokymosi kreditais	Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)
Įvadinis modulis (iš viso 2 mokymosi kreditai)*				
4000006	Įvadas į profesiją	IV	2	<i>Netaikoma</i>
Bendrieji moduliai (iš viso 8 mokymosi kreditai)*				
4102201	Saugus elgesys ekstremaliose situacijose	IV	1	<i>Netaikoma</i>
4102102	Sąmoningas fizinio aktyvumo reguliavimas	IV	5	<i>Netaikoma</i>
4102203	Darbuotojų sauga ir sveikata	IV	2	<i>Netaikoma</i>
Kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skirti moduliai (iš viso 60 mokymosi kreditų)				
<i>Privalomieji (iš viso 60 mokymosi kreditų)</i>				
409230001	Socialinių paslaugų įstaigos socialinių paslaugų teikimo kokybės reikalavimų laikymasis	IV	10	<i>Netaikoma</i>
409230002	Pagalbos poreikio klientui identifikavimas	IV	15	<i>Netaikoma</i>
409230003	Socialinių paslaugų teikimas klientui pagal nustatytą poreikį	IV	20	<i>Netaikoma</i>
409230004	Kliento saugumą užtikrinančių sąlygų sudarymas	IV	15	<i>Netaikoma</i>
Pasirenkamieji moduliai (iš viso 10 mokymosi kreditų)*				
409230005	Žmogaus teisės ir lygios galimybės socialinių paslaugų sektoriuje	IV	10	<i>Netaikoma</i>
409230006	Pagalbos teikimas socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms laisvalaikio veikloje	IV	10	<i>Netaikoma</i>
409230007	Socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus žmonėms	IV	10	<i>Netaikoma</i>
Baigiamasis modulis (iš viso 10 mokymosi kreditų)				
4000002	Įvadas į darbo rinką	IV	10	<i>Baigti visi socialinio darbuotojo padėjėjo kvalifikaciją sudarantys privalomieji moduliai</i>

* Šie moduliai vykdant tęstinį profesinį mokymą neįgyvendinami, o darbuotojų saugos ir sveikatos bei saugaus elgesio ekstremaliose situacijose mokymas integruojamas į kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skirtus modulius.

4. REKOMENDACIJOS DĖL PROFESINEI VEIKLAI REIKALINGŲ BENDRŲJŲ KOMPETENCIJŲ UGDYMO

Bendrosios kompetencijos	Bendrųjų kompetencijų pasiekimą iliustruojantys mokymosi rezultatai
Raštingumo kompetencija	Rašyti gyvenimo aprašymą, motyvacinį laišką, prašymą, ataskaitą, elektroninį laišką ir pildyti socialinių paslaugų teikimo procese naudojamas dokumentų formas. Bendrauti vartojant profesinę terminiją ir taisyklingai vartoti socialinių paslaugų teikimo terminus.
Daugiakalbystės kompetencija	Rašyti gyvenimo aprašymą, motyvacinį laišką, prašymą, ataskaitą, elektroninį laišką. Vartoti pagrindinius, su socialinio darbuotojo padėjėjo veikla, darbe naudojamomis priemonėmis, įranga susijusius terminus užsienio kalba.
Matematinė kompetencija bei gamtos mokslų, technologijų ir inžinerijos kompetencija	Atlikti teikiant socialines paslaugas reikalingus svorio, kiekio ir tūrio skaičiavimus. Padėti klientui planuoti savo pajamas ir išlaidas. Suprasti grafinę informaciją, susijusią su profesine veikla. Perduoti informacinių technologijų priemonėmis su socialinių paslaugų teikimu susijusią informaciją kitiems darbuotojams. Naudotis ryšio ir nuotolinės komunikacijos priemonėmis.
Skaitmeninė kompetencija	Atlikti informacijos paiešką internete. Rasti socialinių paslaugų teikimui reikalingą informaciją ir ją dalintis su kitais bendravimo platformose, naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis. Rinkti, apdoroti ir saugoti socialinių paslaugų teikimui reikalingą informaciją. Dokumentuoti skaitmeninius socialinių paslaugų teikimo dokumentų aplankus. Kritiškai vertinti informaciją.
Asmeninė, socialinė ir mokymosi mokytis kompetencija	Įsivertinti turimas žinias ir gebėjimus. Parengti profesinio tobulėjimo planą. Apmąstyti ir suvokti refleksijos naudą mokymuisi. Įveikti kylančias mokymosi ir darbo kliūtis. Suprasti empatijos ir tolerancijos svarbą teikiant socialines paslaugas.
Pilietiškumo kompetencija	Pagarbiai bendrauti su įvairiais klientais teikiant socialines paslaugas. Valdyti savo psichologines būsenas, pojūčius ir savybes. Valdyti ir spręsti socialinių paslaugų teikimo procese iškilančias konfliktines situacijas. Išmanyti socialinio darbo komandos darbo principus ir komandos elgesio kodeksą, bendravimo taisykles. Išmanyti tarpasmeninio pasitikėjimo išsaugojimo būdus. Toleruoti ir gerbti įvairių visuomenės grupių atstovus. Gerbti kitus be išankstinių nuostatų. Gerbti savo šalį ir jos tradicijas.
Verslumo kompetencija	Išmanyti verslo kūrimo galimybes socialinių paslaugų sektoriuje.

	<p>Rasti informaciją apie socialinių paslaugų sektoriaus karjeros kryptis, įsidarbinimo galimybes.</p> <p>Įsivertinti savo interesus, vertybes, kompetencijas, gabumus, asmenybės stiprybes.</p> <p>Apsibrėžti karjeros viziją, išsikelti ilgalaikius karjeros tikslus.</p> <p>Taikyti laiko planavimo principus, taisykles, technikas, priemones, atsižvelgiant į socialinių paslaugų teikimo ypatumus.</p> <p>Naudotis įvairiomis laiko valdymo priemonėmis ir įrankiais.</p> <p>Dirbti savarankiškai, planuoti savo laiką.</p>
Kultūrinio sąmoningumo ir raiškos kompetencija	<p>Pripažinti ir gerbti kitų tautų, grupių, asmenų kultūrinės vertybes.</p> <p>Pripažinti savo ir kitų asmenų kūrybinius gabumus, pastangas juos plėtoti kultūrinėje raiškoje.</p> <p>Išmanyti estetinių vertybių svarbą visaverčiam žmogaus gyvenimui.</p> <p>Pažinti gimtajai, tautos, bendruomenės kultūrai būdingas vertybes, tradicijas ir elgesio bruožus, juos susieti su socialinių paslaugų teikimo procesu.</p>

5. PROGRAMOS STRUKTŪRA VYKDANT PIRMINĮ IR TĘSTINĮ PROFESINĮ MOKYMĄ

Kvalifikacija – socialinio darbuotojo padėjėjas, LTKS lygis IV	
Programos, skirtos pirminiam profesiniam mokymui, struktūra	Programos, skirtos tęstiniam profesiniam mokymui, struktūra
<i>Ivadinis modulis (iš viso 2 mokymosi kreditai)</i> Įvadas į profesiją, 2 mokymosi kreditai	<i>Ivadinis modulis (0 mokymosi kreditų)</i> –
<i>Bendrieji moduliai (iš viso 8 mokymosi kreditai)</i> Saugus elgesys ekstremaliose situacijose, 1 mokymosi kreditas Sąmoningas fizinio aktyvumo reguliavimas, 5 mokymosi kreditai Darbuotojų sauga ir sveikata, 2 mokymosi kreditai	<i>Bendrieji moduliai (0 mokymosi kreditų)</i> –
<i>Kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skirti moduliai (iš viso 60 mokymosi kreditų)</i> Socialinių paslaugų įstaigos socialinių paslaugų teikimo kokybės reikalavimų laikymasis, 10 mokymosi kreditų Pagalbos poreikio klientui identifikavimas, 15 mokymosi kreditų Socialinių paslaugų teikimas klientui pagal nustatytą poreikį, 20 mokymosi kreditų Kliento saugumą užtikrinančių sąlygų sudarymas, 15 mokymosi kreditų	<i>Kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skirti moduliai (iš viso 60 mokymosi kreditų)</i> Socialinių paslaugų įstaigos socialinių paslaugų teikimo kokybės reikalavimų laikymasis, 10 mokymosi kreditų Pagalbos poreikio klientui identifikavimas, 15 mokymosi kreditų Socialinių paslaugų teikimas klientui pagal nustatytą poreikį, 20 mokymosi kreditų Kliento saugumą užtikrinančių sąlygų sudarymas, 15 mokymosi kreditų
<i>Pasirenkamieji moduliai (iš viso 10 mokymosi kreditų)</i> Žmogaus teisės ir lygios galimybės socialinių paslaugų sektoriuje, 10 mokymosi kreditų Pagalbos teikimas socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms laisvalaikio veikloje, 10 mokymosi kreditų Socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus žmonėms, 10 mokymosi kreditų	<i>Pasirenkamieji moduliai (0 mokymosi kreditų)</i> –
<i>Baigiamasis modulis (iš viso 10 mokymosi kreditų)</i> Įvadas į darbo rinką, 10 mokymosi kreditų	<i>Baigiamasis modulis (iš viso 10 mokymosi kreditų)</i> Įvadas į darbo rinką, 10 mokymosi kreditų

Pastabos

- Vykdant pirminį profesinį mokymą asmeniui, jaunesniam nei 16 metų ir neturinčiam pagrindinio išsilavinimo, turi būti sudaromos sąlygos mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą (*jei taikoma*).
- Vykdant pirminį profesinį mokymą asmeniui turi būti sudaromos sąlygos mokytis pagal vidurinio ugdymo programą (*jei taikoma*).
- Vykdant tęstinį profesinį mokymą asmens ankstesnio mokymosi pasiekimai įskaitomi švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.
- Tęstinio profesinio mokymo programos modulius gali vesti mokytojai, įgiję andragogikos žinių ir turintys tai pagrindžiantį dokumentą arba turintys neformaliojo suaugusiųjų švietimo patirties.

- Saugaus elgesio ekstremaliose situacijose modulį vedantis mokytojas turi būti baigęs civilinės saugos mokymus pagal Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktoriaus patvirtintą mokymo programą ir turėti tai pagrindžiantį dokumentą.
- Tęstinio profesinio mokymo programose darbuotojų saugos ir sveikatos mokymas integruojamas į kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skirtus modulius. Darbuotojų saugos ir sveikatos mokoma pagal Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio profesinio mokymo programas, darbuotojų saugos ir sveikatos programos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. ISAK-1953 „Dėl Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio profesinio mokymo programas, darbuotojų saugos ir sveikatos programos aprašo patvirtinimo“. Darbuotojų saugos ir sveikatos mokymą vedantis mokytojas turi būti baigęs darbuotojų saugos ir sveikatos mokymus ir turėti tai pagrindžiantį dokumentą.
- Tęstinio profesinio mokymo programose saugaus elgesio ekstremaliose situacijose mokymas integruojamas pagal poreikį į kvalifikaciją sudarančioms kompetencijoms įgyti skirtus modulius.

6. PROGRAMOS MODULIŲ APRAŠAI

6.1. ĮVADINIS MODULIS

Modulio pavadinimas – „Įvadas į profesiją“

Valstybinis kodas	4000006	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	2	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Pažinti profesiją	1.1. Išmanyti socialinio darbuotojo padėjėjo profesiją ir jos teikiamas galimybes darbo rinkoje	Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo profesija, jos specifika <ul style="list-style-type: none"> Socialinio darbuotojo padėjėjo profesijos raida Lietuvoje Socialinio darbuotojo padėjėjo ir socialinio darbuotojo profesinės veiklos sąsajos ir skirtumai Socialinio darbuotojo padėjėjo profesijos reikšmė atsižvelgiant į visuomenės demografinius pokyčius Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo profesijos paklausa darbo rinkoje <ul style="list-style-type: none"> Lietuvos socialinių paslaugų įstaigų įvairovė Socialinių paslaugų įstaigų praktinė veikla Socialinio darbuotojo padėjėjo profesinės veiklos galimybės Lietuvos socialinių paslaugų įstaigose Socialinio darbuotojo padėjėjo profesinės veiklos galimybės nevyriausybiniam sektoriuje
	1.2. Suprasti socialinio darbuotojo padėjėjo profesinę veiklą, veiklos procesus, funkcijas ir uždavinius	Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo veiklos procesai, funkcijos ir uždaviniai <ul style="list-style-type: none"> Socialinių paslaugų sektoriaus profesinis standartas Socialinio darbuotojo padėjėjo funkcijos ir uždaviniai praktinėje veikloje Lietuvos higienos normos Inovatyvios technologijos socialinių paslaugų sektoriuje: robotika, išmaniosios programėlės, universalus dizainas
	1.3. Demonstruoti jau turimus, neformaliuoju ir (arba) savaiminiu būdu įgytus socialinio darbuotojo padėjėjo kvalifikacijai būdingus gebėjimus	Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo modulinė profesinio mokymo programa <ul style="list-style-type: none"> Mokymo programos tikslai ir uždaviniai, mokymosi formos ir metodai, mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai ir formos (metodai) Socialinio darbuotojo padėjėjo modulinės profesinės mokymo programos pasirenkamųjų modulių apžvalga Tema. Turimų gebėjimų, įgytų savaiminiu ar neformaliuoju būdu, vertinimas ir lygių nustatymas

		<ul style="list-style-type: none"> • Moksleivių turimos patirties, motyvacijos, pašaukimo profesijai analizė • Socialinio darbuotojo padėjėjo asmeninių ir profesinių vertybių darna: tolerancija, geranoriškumas, atsakingumas, kūrybiškumas bei iniciatyvumas • Žinių, gebėjimų ir vertybinių nuostatų, reikalingų socialinio darbuotojo padėjėjo profesijai, atpažinimas
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	Siūlomas įvadinio modulio įvertinimas – <i>įskaityta (neįskaityta)</i> .	
Reikalavimai mokymui skirtiems metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<p><i>Mokymo(si) medžiaga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinio darbuotojo padėjėjo modulinė profesinio mokymo programa • Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga • Testas turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti • Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą <p><i>Mokymo(si) priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti 	
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	Klasė ar kita mokymuisi pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti.	
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	<p>Modulį gali vesti mokytojas, turintis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją; 2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį. <p>Modulio temas, susijusias su socialinio darbuotojo padėjėjo praktine veikla, gali dėstyti socialinio darbuotojo padėjėjo kvalifikaciją turintis asmuo.</p>	

6.2. KVALIFIKACIJĄ SUDARANČIOMS KOMPETENCIJOMS ĮGYTI SKIRTI MODULIAI

6.2.1. Privalomieji moduliai

Modulio pavadinimas – „Socialinių paslaugų įstaigos socialinių paslaugų teikimo kokybės reikalavimų laikymasis“

Valstybinis kodas	409230001	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	10	
Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)	Netaikoma	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos veiklos plano įgyvendinimo.	1.1. Išmanyti Lietuvos socialinių paslaugų klasifikaciją ir infrastruktūrą.	<p>Tema. Socialinių paslaugų charakteristika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų, kaip viešųjų paslaugų, samprata • Socialinių paslaugų teikimo procesas ir jo sudedamosios dalys • Socialinių paslaugų skirtumai nuo kitų viešųjų paslaugų <p>Tema. Lietuvos socialinių paslaugų klasifikacija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų katalogas • Socialinės priežiūros paslaugų ypatumai • Socialinės globos paslaugų ypatumai • Bendruomeninių socialinių paslaugų ypatumai <p>Tema. Lietuvos socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigų rūšys • Socialinių paslaugų įstaigų steigėjai • Socialinių paslaugų įstaigų plėtros kryptys
	1.2. Suprasti socialinių paslaugų įstaigų veiklos planavimą.	<p>Tema. Socialinių paslaugų įstaigų veiklos planavimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigų veiklos planavimo principai • Socialinių paslaugų įstaigų veiklos planavimo procesas • Socialinio darbuotojo padėjėjo dalyvavimas planuojant įstaigos veiklą • Socialinio darbuotojo padėjėjo dalyvavimas vertinant įstaigos veiklą <p>Tema. Socialinių paslaugų įstaigų veiklos planai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigos misija, vizija, vertybės • Socialinių paslaugų įstaigų teikiamų paslaugų rūšys • Darbuotojų dalyvavimo rengiant ir įgyvendinant įstaigos veiklos planus svarba

		<ul style="list-style-type: none"> Klientų įtraukimo į įstaigos veiklos planavimą svarba
	1.3. Teikti pasiūlymus dėl socialinių paslaugų įstaigos veiklos plano.	Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo vaidmuo planuojant įstaigos veiklą <ul style="list-style-type: none"> Socialinio darbuotojo padėjėjo dalyvavimo svarba planuojant įstaigos veiklą Socialinio darbuotojo padėjėjo funkcijos komandoje teikiant pasiūlymus įstaigos veiklos planui
	1.4. Analizuoti ir vertinti savo veiklą ir pasiektus rezultatus.	Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo vykdomos veiklos analizė <ul style="list-style-type: none"> Grįžtamojo ryšio iš socialinio darbuotojo analizė ir vertinimas Grįžtamojo ryšio iš kliento vertinimas Savo pasiektų rezultatų atpažinimas Tema. Refleksija ir savirefleksija <ul style="list-style-type: none"> Refleksijos ir savirefleksijos procesai Savirefleksijos svarba Savo jausmų įvardijimas Išvalgų ir suvokimo įvardijimas Įgytos patirties apibendrinimas Darbo užrašų vedimas
	1.5. Organizuoti ir planuoti savo darbą, darbo laiką.	Tema. Savo veiklos organizavimas ir planavimas <ul style="list-style-type: none"> Paskirtos užduoties vykdymo procesas Vykdomos veiklos plano sudarymas Užduoties vykdymo trukmės nustatymas Darbo rezultatų aptarimas su socialiniu darbuotoju
	1.6. Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos veiklos plano įgyvendinimo įtraukiant klientą.	Tema. Kliento įtraukimas į įstaigos veiklos plano įgyvendinimą <ul style="list-style-type: none"> Kliento dalyvavimo įstaigos veikloje svarba Informacijos teikimas apie klientą planuojant įstaigos veiklą Klientų dalyvavimo planuojant įstaigos veiklą gerosios praktikos pavyzdžiai
2. Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos teikiamų socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo.	2.1. Paaiškinti socialinių paslaugų įstaigos paslaugų kokybės užtikrinimo principus.	Tema. Socialinių paslaugų kokybės samprata <ul style="list-style-type: none"> Socialinių paslaugų kokybės kriterijai Socialinių paslaugų kokybės užtikrinimas Tema. Socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo principai <ul style="list-style-type: none"> Lyderystės principas Personalo principas Teisių principas Etikos principas Partnerystės principas

		<ul style="list-style-type: none"> • Dalyvavimo principas • Orientacijos į asmenį principas • Kompleksiškumo principas • Socialinių paslaugų teikimo rezultatai • Nuolatinio tobulėjimo principas
	2.2. Apibūdinti teisės aktų reglamentuojamus socialinių paslaugų kokybės reikalavimus.	Tema. Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų kokybę <ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo kokybę reglamentuojančios nuostatos • Socialinės globos normų reikalavimai • Socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikacijos tobulinimas • Lietuvos institucijos, atsakingos už socialinių paslaugų kokybės priežiūrą ir kontrolę
	2.3. Atpažinti kokybiškų (nekokybiškų) paslaugų teikimo požymius praktinėje veikloje.	Tema. Praktiniai kokybiškų socialinių paslaugų pagrindai <ul style="list-style-type: none"> • Darbuotojų įtraukimas ir motyvacija • Socialinio darbuotojo padėjėjo asmeninis ugdymasis, nuolatinis mokymasis ir tobulėjimas • Klientų teisės socialinių paslaugų įstaigose • Etikos ir gerovės užtikrinimas praktiniame paslaugų teikimo procese • Socialinės paslaugos, atitinkančios individualius kliento poreikius, gebėjimus Tema. Nekokybiškų socialinių paslaugų požymiai <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigos darbuotojo ir kliento galios santykis • Nekokybiškų socialinių paslaugų praktiniai pavyzdžiai
	2.4. Taikyti kokybiškų socialinių paslaugų teikimo principus praktinėje veikloje.	Tema. Socialinių paslaugų įstaigos darbuotojų gerovė <ul style="list-style-type: none"> • Darbuotojų samdymas ir karjeros galimybės • Rūpinimasis darbuotojų gerove Tema. Socialinių paslaugų įstaigos taikomos priemonės paslaugų kokybei užtikrinti <ul style="list-style-type: none"> • Skundų valdymo sistema • Fizinio, psichologinio, ekonominio piktnaudžiavimo prevencija • Konfidencialumą užtikrinančios priemonės • Kokybiškų socialinių paslaugų teikimo geroji praktika
	2.5. Teikti socialines paslaugas laikantis socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo reikalavimų.	Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo profesinės veiklos vaidmuo gerinant socialinių paslaugų kokybę <ul style="list-style-type: none"> • Socialinio darbuotojo padėjėjo funkcijos ir vaidmuo darbuotojų komandoje • Socialinio darbuotojo padėjėjo refleksija mokymosi ir darbo rezultatams koreguoti • Socialinio darbuotojo padėjėjo veiklos vertinimas
	2.6. Prisidėti prie socialinių paslaugų įstaigos kokybės kultūros	Tema. Socialinių paslaugų įstaigos kokybės kultūra <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigos kokybės kultūros samprata

	kūrimo.	<ul style="list-style-type: none"> Įstaigos kokybės politika, vertybės ir socialinė atsakomybė
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	Apibūdinta socialinių paslaugų samprata, Lietuvos socialinių paslaugų klasifikacija ir socialinių paslaugų įstaigų rūšys. Paaiškintas socialinių paslaugų teikimo procesas. Nustatytos socialinio darbuotojo padėjėjo funkcijos komandoje teikiant pasiūlymus įstaigos veiklos planui. Parengtas socialinio darbuotojo padėjėjo darbo planas. Nustatyti būdai įtraukti klientą į įstaigos veiklos plano įgyvendinimą. Įvardyti ir apibūdinti savo veikloje pasiekti rezultatai. Apibūdinta socialinių paslaugų įstaigos kokybės kultūros samprata ir teikiamų socialinių paslaugų kokybės užtikrinimo principai. Nustatyti kokybiškų ir nekokybiškų socialinių paslaugų požymiai.	
Reikalavimai mokymui skirtiems metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<i>Mokymo(si) medžiaga:</i> <ul style="list-style-type: none"> Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga Testas turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų kokybę <i>Mokymo(si) priemonės:</i> <ul style="list-style-type: none"> Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti 	
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti. Praktinio mokymo klasė (patalpa), aprūpinta kompiuteriais su dokumentų ir teksto apdorojimo programine įranga.	
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	Modulį gali vesti mokytojas, turintis: <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją; 2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį. 	

Modulio pavadinimas – „Pagalbos poreikio klientui identifikavimas“

Valstybinis kodas	409230002	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	15	
Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)	Netaikoma	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Stebėti ir fiksuoti kliento elgesį, emocinę ir fizinę būklę.	1.1. Išmanyti skirtingo amžiaus ir savarankiškumo žmonių elgesio, emocines ir fizinės būklės bei	Tema. <i>Stebėjimas – žinių apie klientą kaupimo ir fiksavimo metodas</i> <ul style="list-style-type: none"> Stebėjimo ir faktų fiksavimo būdai Stebėjimo organizavimas

	pagrindinius tokių būklių požymius.	<ul style="list-style-type: none"> • Stebėjimo etiniai aspektai Tema. Žmogaus fizinės būklės ženklai <ul style="list-style-type: none"> • Fizinį būklių įvairovė • Normalios ir nenormalios fizinės būklės samprata Tema. Žmogaus elgesio ir emocinių būklių įvairovė <ul style="list-style-type: none"> • Elgesio samprata ir jo įvairovė bei ženklai • Emocijos samprata ir pagrindinės žmogaus emocijos bei ženklai • Empatija
	1.2. Stebėti ir fiksuoti kliento savarankiškumo pokyčius.	Tema. Nustatyti fizinės būklės, elgesio ir emocijų pokyčius <ul style="list-style-type: none"> • Žmogaus būklių galimi pokyčiai • Žmogaus būklių pokyčių atpažinimas
	1.3. Įtraukti klientą į jo socialinės situacijos sprendimus.	Tema. Kliento įtraukimo į jo situacijos sprendimus svarba <ul style="list-style-type: none"> • Klientų ir jų situacijų įvairovė • Kliento galimybės dalyvauti sprendžiant konkrečią jo situaciją nustatymas
	1.4. Teikti socialiniam darbuotojui ar administracijai informaciją apie kliento situaciją, sveikatos būklę, elgesį, vyraujančias emocijas bei pokyčius.	Tema. Tikslus savo pareigų žinojimas ir supratimas <ul style="list-style-type: none"> • Savo pareigybės aprašo žinojimas ir supratimas • Savo veiklos ribų žinojimas ir supratimas Tema. Informacijos apie klientą teikimas <ul style="list-style-type: none"> • Teikiamos informacijos turinys ir forma • Informacijos apie klientą perdavimo kanalai Tema. Dalyvavimas teikiant informaciją apie kliento problemas <ul style="list-style-type: none"> • Socialinio darbuotojo padėjėjo kompetencijos sprendžiant kliento socialines problemas ribos • Grįžtamojo ryšio apie teiktą informaciją svarba
2. Įgyvendinti kliento individualų socialinės pagalbos planą pagal socialinio darbuotojo nurodymus.	2.1. Išmanyti kliento individualaus socialinės pagalbos plano sudarymo principus ir procesą	Tema. Kliento individualus socialinės pagalbos planas <ul style="list-style-type: none"> • Kliento individualaus socialinės pagalbos plano sudarymo principai • Kliento individualaus socialinės pagalbos plano sudarymo tikslas • Kliento individualaus socialinės pagalbos plano struktūra ir turinys • Kliento individualaus socialinės pagalbos plano sudarymo etapai Tema. Kliento individualaus socialinės pagalbos plano sudarymo procesas <ul style="list-style-type: none"> • Kliento individualaus socialinės pagalbos plano turinio ypatumai skirtingoms klientų grupėms • Kliento individualaus socialinės pagalbos socialinės pagalbos plano rezultatų vertinimas • Kliento individualaus socialinės pagalbos plano peržiūra

		<ul style="list-style-type: none"> • Kliento įtraukimas į tikslų formavimą
	2.2. Apibūdinti kliento individualių tikslų nustatymo kriterijus.	Tema. Individualių kliento tikslų ir uždavinių formulavimas <ul style="list-style-type: none"> • Tikslų ir uždavinių formulavimas atsižvelgiant į kliento poreikius • Tikslų ir uždavinių nustatymo procesas • Tikslų ir uždavinių nustatymo veiksniai
	2.3. Atpažinti kliento situacijai vertingą informaciją.	Tema. Klientui reikalingos informacijos atpažinimas <ul style="list-style-type: none"> • Klientui reikšmingos informacijos nustatymo kriterijai • Reikšmingos informacijos gavimas iš kliento ir jo aplinkos • Informacijos patikimumas ir jos tikrinimo būdai
	2.4. Taikyti informacijos apie klientą rinkimo būdus ir šaltinius.	Tema. Informacijos apie klientą rinkimas <ul style="list-style-type: none"> • Informacijos gavimo tikslas ir šaltiniai • Informacijos rinkimo būdai ir priemonės • Surinktos informacijos fiksavimas ir vertinimas
	2.5. Įtraukti klientą į individualaus pagalbos plano rengimą ir jo įgyvendinimą.	Tema. Kliento įtraukimas į pagalbos plano rengimą ir jo įgyvendinimą <ul style="list-style-type: none"> • Kliento įtraukimo į pagalbos plano rengimą svarba • Susitarimo su klientu dėl pagalbos teikimo procesas • Konkrečių žingsnių aprašymas ir jų fiksavimas • Pagalbos plano turinio ir kliento suvokimo dermė
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	<p>Apibūdintas skirtingo amžiaus ir savarankiškumo žmonių elgesys, emocijos ir fizinės būklės bei pagrindiniai tokių būklių požymiai. Pastebėti ir užfiksuoti kliento savarankiškumo pokyčiai. Pasirinkti tinkami būdai įtraukti klientą į jo socialinės situacijos sprendimą. Socialiniam darbuotojui ar įstaigos administracijai suteikta informacija apie kliento situaciją, sveikatos būklę, elgesį, vyraujančias emocijas bei pokyčius.</p> <p>Apibūdintas kliento individualaus socialinės pagalbos plano sudarymo procesas ir principai. Sudarytas kliento individualus socialinės pagalbos planas. Suformuluoti individualūs kliento tikslai ir uždaviniai. Atpažinta kliento situacijai vertinga informacija. Tinkamai surinkta informacija apie klientą. Nustatyti kliento įtraukimo į individualaus pagalbos plano rengimą ir įgyvendinimą būdai.</p>	
Reikalavimai mokymui skiriami metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<p><i>Mokymo(si) medžiaga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga • Testas turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti • Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą <p><i>Mokymo(si) priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti 	
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti.	

	Praktinio mokymo klasė (patalpa), aprūpinta kompiuteriais su dokumentų ir teksto apdorojimo programine įranga.
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	<p>Modulį gali vesti mokytojas, turintis:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją;</p> <p>2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį.</p> <p>Modulio temas, susijusias su kliento elgesiu, emocine būkle galėtų dėstyti psichologo arba specialiojo pedagogo kvalifikaciją turintis asmuo.</p>

Modulio pavadinimas - „Socialinių paslaugų teikimas klientui pagal nustatytą poreikį“

Valstybinis kodas	409230003	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	20	
Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)	Netaikoma	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Užmegzti ir palaikyti pasitikėjimu pagrįstą ryšį su klientu.	1.1. Išmanyti žmonių bendravimo (ryšio užmezgimo, palaikymo ir baigimo) esminius aspektus.	<p>Tema. <i>Bendravimo procesas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendravimo samprata • Bendravimo priemonės ir kanalai • Kontakto užmezgimas • Bendravimo proceso palaikymas • Bendravimo pabaiga <p>Tema. <i>Bendravimo sėkmės veiksniai</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sėkmingas bendravimas • Bendravimo dalyvių ypatumai • Išorinės bendravimo aplinkybės <p>Tema. <i>Bendravimo priemonės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendravimas kūno ženklais (gestai, mimika, pantomimika) • Alternatyvioji komunikacija
	1.2. Išmanyti bendravimo ir bendradarbiavimo su skirtingomis	<p>Tema. <i>Skirtingos klientų grupės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmenybiniai ypatumai

	<p>klientų grupėmis ypatumus.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fizinio pajėgumo ypatumai • Pažintinių ir komunikacinių gebėjimų skirtumai • Kultūriniai skirtumai • Komunikaciniai gebėjimai <p>Tema. <i>Bendravimas su skirtingomis klientų grupėmis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendravimas su sutrikusio regėjimo klientams • Bendravimas su sutrikusios klausos asmenimis • Bendravimas su sutrikusio kalbėjimo asmenimis • Bendravimas su psichikos ligomis sergančiais klientais • Bendravimas su neurologinių sutrikimų turinčiais klientais • Bendravimas su skirtingų sociokultūrinių grupių klientais • Bendravimas su netradicinės lytinės orientacijos klientais
	<p>1.3. Išmanyti konfliktų ypatumus, įvairovę, priežastis ir jų įveikos būdus.</p> <p>Tema. <i>Socialinis konfliktas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinio konflikto samprata • Socialinio konflikto procesas • Socialinių konfliktų įvairovė <p>Tema. <i>Socialinių konfliktų priežastys</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualių ir grupinių interesų skirtumai • Žmonių psichologiniai skirtumai <p>Tema. <i>Socialinių konfliktų įveikos būdai</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Derybos, bendro sprendimo paieška • Konfliktų įveikos būdai
	<p>1.4. Motyvuoti klientą spręsti savo problemas.</p> <p>Tema. <i>Motyvacinis interviu – vienas iš poveikio metodų kliento situacijai keisti</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento motyvacijos keitimas – jo gyvenimo situacijos keitimo pagrindas • Motyvacinio interviu samprata • Motyvacinio interviu taikymo sritys <p>Tema. <i>Motyvacinio interviu procesas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Motyvacinio interviu tikslai • Motyvacinio interviu vykdymo principai • Kliento motyvacijos keitimo(si) etapai
	<p>1.5. Bendrauti su skirtingais klientais.</p> <p>Tema. <i>Bendravimo etika ir etiketas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendravimo etikos ir etiketo samprata • Profesinės etikos ir vertybių laikymasis bendraujant su klientu <p>Tema. <i>Bendravimo su skirtingais klientais ar jų grupėmis etiniai aspektai</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Skirtingų klientų grupių ypatumai bendravimo etikos aspektu • Bendravimo su klientu bendrieji etikos principai • Bendravimo su skirtingomis klientų grupėmis etikos pavyzdžiai
	1.6. Bendrauti su kliento socialine aplinka.	<p>Tema. Kliento socialinė aplinka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento socialinės aplinkos samprata • Klientų socialinės aplinkos ir teikiamų paslaugų sąsajos • Virtualioji socialinė aplinka <p>Tema. Bendravimo su kliento socialine aplinka aspektai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informacijos apie kliento socialinę aplinką rinkimo teisiniai ir etiniai aspektai • Naudojimosi virtualiaisiais socialiniais tinklais saugos aspektai • Bendravimas su klientų grupėmis • Bendravimas su artima kliento aplinka
	1.7. Atstovauti klientui įvairiose institucijose pagal pareigybės aprašą, socialinio darbuotojo ar administracijos nurodymus.	<p>Tema. Kliento atstovavimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento atstovavimo samprata • Kliento atstovavimo teisinis reguliavimas • Socialinio darbuotojo padėjėjui taikomos kliento atstovavimo ribos
2. Įgalinti klientą pagal socialinio darbuotojo nurodymus.	2.1. Apibūdinti klientų (neįgalių, senyvo amžiaus žmonių, socialinę riziką patiriančių ar be tėvų globos likusių vaikų) socialines problemas.	<p>Tema. Klientų socialinės problemos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neįgalių asmenų socialinės problemos • Senyvo amžiaus asmenų socialinės problemos • Socialinę riziką patiriančių vaikų socialinės problemos • Be tėvų globos likusių vaikų socialinės problemos
	2.2. Taikyti komandinio darbo principus.	<p>Tema. Komandinio darbo principai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendradarbiavimo komandoje būdai • Skirtingi komandos narių atliekami vaidmenys • Pagarbos, pripažinimo, pasitikėjimo, lygiavertiškumo komandoje kūrimas • Komandos narių lygiavertiškumas • Komandos narių tarpusavio pagalba <p>Tema. Socialinių paslaugų teikimo komanda</p> <ul style="list-style-type: none"> • Komandos sudėtis ir narių funkcijos • Komandos darbas teikiant individualias socialines paslaugas klientui
	2.3. Teikti pagalbą į namus paslaugas klientams pagal socialinio darbuotojo nustatytą	<p>Tema. Socialinių paslaugų asmens (šeimos) namuose teikimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalbos į namus paslaugų sąrašas • Pagalbos į namus paslaugų gavėjai

poreikį.	<ul style="list-style-type: none"> • Pagalbos į namus paslaugų teikimo sutartis • Bendradarbiavimas su pagalbos į namus paslaugų teikėjų komanda, institucijomis, organizacijomis • Socialinio darbuotojo padėjėjo sauga teikiant pagalbą į namus <p>Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo funkcijų teikiant individualios pagalbos į namus paslaugas specifika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalba buityje ir namų ruošoje • Skalbimas, namų tvarkymas, apsipirkimas • Maitinimo organizavimas • Maisto produktų nupirkimas, pristatymas ir pagalba ruošiant maistą • Maisto gaminimas • Pagalba atliekant asmens higieną • Pagalba rengiantis, maitinantis, prausiantis • Kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas • Socialinių įgūdžių ugdymas, palaikymas, atkūrimas • Darbo įgūdžių ugdymas • Lydėjimas į įvairias įstaigas • Kitų paslaugų teikimas pagal individualius kliento poreikius <p>Tema. Reagavimas į situacijas, kylančias teikiant socialines paslaugas asmens namuose</p> <ul style="list-style-type: none"> • Situacijos pavojingumo vertinimas ir reagavimo būdai • Pranešimas atsakingiems asmenims, institucijoms • Neapgrįstų kliento kaltinimų ir reikalavimų (vagystės, priekabiavimas) sprendimo būdai <p>Tema. Sveikatai ar gyvybei pavojingų asmens būklių atpažinimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvėpavimo sutrikimai. Užspringimas, astma, korimasis, skendimas • Širdies ir kraujagyslių patologijos. Miokardo infarktas, šokas, kraujavimas, apalpinimas • Žaizdos ir traumos. Nubrozdinimai, įdrėskimai • Aplinkos veiksnių sukelti pažeidimai. Nudegimas, nušalimas, perkaitimas • Apsinuodijimai vaistais, alkoholiu, maistu. Vabzdžių įgėlimai <p>Tema. Socialinių paslaugų teikimui reikšmingi pokyčiai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmens (šeimos) savarankiškumo pokyčiai • Socialinės situacijos pokyčiai <p>Psichikos sveikatos būklės pasikeitimai. Elgesio sutrikimų atvejai. Haliucinacijos</p>
2.4. Prižiūrėti sergantį asmenį pagal sveikatos priežiūros	<p>Tema. Sergančio asmens priežiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temperatūros matavimas ir stebėjimas

<p>specialistų ir socialinio darbuotojo rekomendacijas.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vaistų vartojimo trukmės • Vemiančio asmens priežiūra • Viduriuojančio asmens priežiūra • Peršalusio asmens priežiūra • Asmens priežiūros dokumentavimas <p>Tema. <i>Sergančio asmens aplinkos higienos užtikrinimas kliento namų sąlygomis</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drabužių, patalynės keitimas • Patalpų tvarkymas ir vėdinimas <p>Tema. <i>Bendradarbiavimas su sergančio asmens aplinka</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sergančio asmens sveikatos būklės stebėjimas • Bendradarbiavimas su kitais specialistais ir suinteresuotais asmenimis prižiūrint sergantį asmenį
<p>2.5. Padėti klientui užmegzti ir palaikyti ryšį su artima aplinka.</p>	<p>Tema. <i>Socialinę riziką patiriančių vaikų ir be tėvų globos likusių vaikų socialinių ryšių stiprinimas pagal socialinio darbuotojo nurodymus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalba vaikams ir tėvams palaikant socialinius ryšius • Pagalba vaikams užmezgant ir palaikant santykius su bendraamžiais • Nesaugių vaiko socialinių ryšių atpažinimas <p>Tema. <i>Neįgalaus asmens socialinių ryšių stiprinimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalba neįgaliam asmeniui atkuriant socialinius ryšius • Pagalba neįgaliam asmeniui integruojantis į bendruomenę <p>Tema. <i>Senyvo amžiaus asmenų socialinių ryšių stiprinimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Senyvo amžiaus asmenų vienišumo mažinimo būdai • Pagalba senyvo amžiaus asmeniui atkuriant ir palaikant socialinius ryšius
<p>2.6. Padėti klientui priimti sprendimus, ugdyti jo savarankiškumą, savitvarkos gebėjimus.</p>	<p>Tema. <i>Pagalba klientui priimant kasdienes sprendimus</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmens teisė priimti kasdienes sprendimus ir darbuotojo pagalba asmeniui • Asmens interesai, valia, pageidavimai, teisė rinktis • Lengvai suprantamos informacijos pateikimas <p>Tema. <i>Be tėvų globos likusio vaiko savarankiškumo ugdymas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaiko interesų identifikavimas • Šeimai artimos aplinkos kūrimas • Vaiko parengimas savarankiškam gyvenimui šeimoje ir visuomenėje
<p>2.7. Motyvuoti klientą dalyvauti bendruomenės gyvenime atsižvelgiant į jo individualius</p>	<p>Tema. <i>Kliento motyvacijos dalyvauti bendruomenės gyvenime stiprinimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento individualių poreikių dalyvauti bendruomenės gyvenime išsiaiškinimas • Kliento motyvavimas dalyvauti bendruomenės gyvenime

	poreikius	
3. Lavinti kliento darbinius ir saviraiškos įgūdžius pagal socialinio darbuotojo ir kitų specialistų nurodymus.	3.1. Išmanyti kliento užimtumo organizavimo būdus ir formas.	<p>Tema. Kliento užimtumas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užimtumo samprata • Darbinių įgūdžių ugdymo tikslas ir svarba • Užimtumo organizavimo ypatumai kliento namuose ir socialinių paslaugų įstaigoje <p>Tema. Skirtingų grupių klientų užimtumo organizavimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Suaugusių neįgalių žmonių užimtumo organizavimo ypatumai • Neįgalių vaikų užimtumo organizavimo ypatumai • Senyvo amžiaus žmonių užimtumo organizavimo ypatumai • Socialinę riziką patiriančių ir tėvų globos netekusių vaikų bei jaunuolių užimtumo organizavimo ypatumai <p>Tema. Užimtumo organizavimo praktika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Užimtumo organizavimo praktika Lietuvoje • Užimtumo organizavimo praktika užsienio šalyse
	3.2. Išmanyti kliento darbinės veiklos aktyvinimo ir priežiūros būdus.	<p>Tema. Kliento aktyvinimo ir priežiūros būdai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento aktyvinimo procesas darbinėje veikloje • Kliento ir darbuotojo bendradarbiavimo ypatumai siekiant kliento aktyvinimo • Kliento priežiūros darbinėje veikloje reikalavimai <p>Tema. Kliento aktyvumą skatinanti veikla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento įtraukimo į žemės ūkio darbus specifika • Dalyvavimo buities darbuose galimybės • Aplinkos, patalpų tvarkymo darbų ypatumai • Dalyvavimo sportinėje veikloje ypatumai • Dalyvavimas rekreacinėje, meninėje veikloje • Dalyvavimas veikloje pagal pomėgius (pvz., mezgimas, siuvinėjimas, siuvimas, pyrimas, lipdymas ir kt.) • Kliento darbinių įgūdžių ugdymas <p>Tema. Pagalba aktyvinant klientą</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalba formuojant pozityvų požiūrį į save • Pagalba lavinant kūrybiškumą
	3.3. Padėti klientui dalyvaujant viešuose sociokultūriniuose renginiuose.	<p>Tema. Pagalba klientui dalyvaujant sociokultūriniuose renginiuose</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalba klientui parenkant ir naudojantis techninės pagalbos priemonėmis • Pagalba renginiuose paruošiant aplinką ir poilsio vietą pagal pateiktus reikalavimus • Pagalba užmezgant socialinius ryšius

		<ul style="list-style-type: none"> • Pagalba renginio konteksto supratimui
	3.4. Analizuoti ir vertinti kliento darbinį bei saviraiškos įgūdžius ir jų pokyčius.	Tema. <i>Pagrindiniai darbiniai ir saviraiškos poreikiai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinių darbinių ir saviraiškos poreikių charakteristika • Pagrindinių darbinių ir saviraiškos poreikių nustatymo būdai • Saviraiškos įgūdžių atpažinimo būdai • Darbinėje veikloje nedalyvaujančių klientų įtraukimo į veiklas būdai Tema. <i>Kliento stiprybių atpažinimo būdai ir jų atskleidimas</i> <ul style="list-style-type: none"> • Maslow poreikių teorija • Specialieji kliento poreikiai
	3.5. Motyvuoti klientą imtis užimtumo veiklos.	Tema. <i>Kliento motyvavimas užimtumo veiklai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento gebėjimų ir pomėgių išryškinimas • Objektivių ir subjektyvių trukdžių, stabdančių teigiamus pokyčius, nustatymas • Pagyrimų ir padaršinimų sakymas klientui
	3.6. Padėti klientui darbinėje veikloje.	Tema. <i>Pagalba klientui darbinėje veikloje</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalba padedant geriau suvokti savo poreikius ir norus • Pagalba naudojantis darbo priemonėmis ir įrenginiais • Pagalba karpant, piešiant, lipdant, klijuojant ir kt. • Pagalba priimant sprendimus
4. Skatinti kliento savarankiškumą, būtiną kasdieniniame gyvenime.	4.1. Apibūdinti kliento savarankiškumo skatinimo būdus visuose jo kasdienio gyvenimo procesuose.	Tema. <i>Neįgaliųjų savarankiškumo skatinimo būdai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Informacijos apie neįgaliojo gebėjimus surinkimas ir įvertinimas • Savarankiškumo skatinimo tikslų ir uždavinių išskėlimas • Paskatinimo svarba • Pasiekimų registravimas Tema. <i>Senyvo amžiaus asmenų savarankiškumo palaikymo būdai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Dalyvavimą skatinančios aplinkos kūrimas ir palaikymas • Informatyvos aplinkos, skatinančios senyvo amžiaus žmonių savarankiškumą, kūrimas • Kasdinių gyvenimo įgūdžių palaikymo būdai Tema. <i>Vaiko savarankiškumo įgūdžių kasdienėje veikloje ugdymo pagrindai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Vaiko savarankiškumo įgūdžių ugdymo svarba • Vaiko savarankiškumo įgūdžių kasdienėje veikloje ugdymas skirtingais amžiaus tarpsniais • Perdėta vaiko globa kasdienėje veikloje
	4.2. Išmanyti subalansuoto maisto ir sveikos mitybos principus.	Tema. <i>Sveikos mitybos reikšmė</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pagrindinės sveikos mitybos taisyklės • Sveikatai palankių maisto produktų pasirinkimo principai

		<ul style="list-style-type: none"> • Sveikatai palankaus maisto gaminimo principai • Dietų reikšmė ir rizika, valgymo sutrikimai. Kai kurie mitai apie mitybą • Vaiko mitybos įpročių formavimas • Socialiai remtinų vaikų mitybos ypatumai
	4.3. Formuoti kliento maisto ruošimo įgūdžius.	Tema. Kliento maisto gamybos įgūdžių formavimas <ul style="list-style-type: none"> • Tvarkos virtuvėje palaikymo įgūdžių formavimo būdai realioje praktikoje • Mokymas saugiai ir tinkamai naudotis maisto ruošimo įranga • Asmenų, turinčių proto negalią, mokymas ruošti maistą • Vaiko įtraukimo į maisto ruošimo procesą būdai • Senyvo amžiaus asmenų maisto ruošimo įgūdžių palaikymas
	4.4. Maitinti klientą esant poreikiui.	Tema. Kliento maitinimas pagal sveikatos priežiūros specialisto nurodymus <ul style="list-style-type: none"> • Kliento maitinimo higiena • Kliento maitinimo režimas • Aktyvusis ir pasyvusis maitinimas • Maitinančio ir maitinamo asmens padėčių būdai
	4.5. Formuoti kliento higienos įgūdžius ir padėti jam apsitarnauti kasdienėje veikloje.	Tema. Kliento higienos įgūdžių formavimas <ul style="list-style-type: none"> • Dantų valymo įgūdžių formavimas • Prausimosi po dušu įgūdžių formavimas • Plaukų trinkimo įgūdžių formavimas • Barzdos skutimo įgūdžių formavimas • Apsitarnavimo tualete įgūdžių formavimas • Higieninių paketų naudojimo įgūdžių formavimas • Asistavimo klientui kasdienėje veikloje būdai
	4.6. Padėti klientui atlikti buitines darbus.	Tema. Kliento buities tvarkymo įgūdžių formavimas <ul style="list-style-type: none"> • Asistavimo klientui būdai formuojant buitines tvarkymo įgūdžius • Patalpų tvarkymo įgūdžių formavimas • Drabužių priežiūros įgūdžių formavimas • Mokymas naudotis buitines tvarkymo įranga
	4.7. Padėti neįgaliam asmeniui naudotis techninės pagalbos ir pagalbinėmis apsitarnavimo priemonėmis.	Tema. Pagalba neįgaliam asmeniui naudotis techninės pagalbos ir apsitarnavimo priemonėmis <ul style="list-style-type: none"> • Techninės pagalbos priemonių katalogas • Pagalbos neįgaliam asmeniui, besinaudojančiam techninės pagalbos priemonėmis pagal atskiras kategorijas, teikimas
5. Prižiūrėti klientą su	5.1. Žinoti negalios apibrėžimą ir	Tema. Negalios apibrėžimas

sunkia negalia.	rūšis.	<ul style="list-style-type: none"> • Ligos, negalios ir sutrikimo skirtumai • Įgimta ir įgyta negalia • Neįgalumo ir darbingumo lygis. Specialieji poreikiai Tema. <i>Negalios rūšys</i> <ul style="list-style-type: none"> • Fizinė negalia • Judėjimo negalia • Somatinių sutrikimų sukelta negalia • Sensorinė negalia • Protinė negalia • Psichinė negalia • Raidos negalia • Kompleksinė negalia
	5.2. Apibūdinti sunkią negalią turinčių asmenų pagalbos poreikius.	Tema. <i>Sunkią negalią turinčių asmenų pagalbos poreikiai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Sunkią negalią turinčio vaiko pagalbos poreikiai • Sunkią negalią turinčio suaugusio asmens pagalbos poreikiai • Sunkią negalią turinčio senyvo amžiaus asmens pagalbos poreikiai
	5.3. Teikti klientui asmens higienos paslaugas.	Tema. <i>Sunkią negalią turinčių asmenų (vaikų ir suaugusiųjų) kūno priežiūra</i> <ul style="list-style-type: none"> • Odos ir jos būklės priežiūra • Intymių kūno vietų priežiūra • Plaukų priežiūra • Rankų ir kojų priežiūra • Ausų, akių, burnos ertmės priežiūra. Dantų protezų priežiūra Tema. <i>Sunkią negalią turinčių asmenų aplinkos higiena</i> <ul style="list-style-type: none"> • Patalpų oro temperatūra, vėdinimas • Aplinkos tvarkos ir higienos reikalavimai Tema. <i>Asmens higienos paslaugų teikimas sunkią negalią turintiems žmonėms</i> <ul style="list-style-type: none"> • Rytinės ir vakarinės asmens higienos procedūros • Asmens maudymas ir apiprausimas. Būdai, vietos, aplinka, priemonės, darbuotojo veiksmų eiga • Priemonės šlapinimuisi ir tuštinimuisi bei jų naudojimas • Sauskelnių rūšys. Sauskelnių keitimo technikos, jų keitimas, nešvarių sauskėlių tvarkymas • Paklotai. Paklotų rūšys. Paklotų keitimo technikos. Nešvarių paklotų tvarkymas • Kitos asmens higienos priemonės ir jų naudojimas sunkią negalią turinčių žmonių

		<p>priežiūrai</p> <p>Tema. <i>Pragulų priežiūra</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pragulų tipai. Pragulų susidarymo ženklai • Pragulų profilaktika. Kūno padėties keitimas, pagalbinės priemonės, čiužiniai • Pragulų priežiūra. Slaugos specialisto nurodymų vykdymas
	5.4. Teikti pagalbą klientui judant ir naudojantis techninės pagalbos priemonėmis.	<p>Tema. <i>Techninės pagalbos priemonės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Judėjimo techninės pagalbos priemonės • Regos techninės pagalbos priemonės • Klausos techninės pagalbos priemonės • Komunikacijos techninės pagalbos priemonės • Techninės pagalbos priemonės suteikiančios institucijos • Saugus techninės pagalbos priemonių naudojimas <p>Tema. <i>Darbuotojo pagalba asmeniui judant (reikalingos priemonės, darbuotojo veiksmų seka)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmens guldymas į lovą • Judėjimo pagalba stovint, sėdint, gulint, keičiant padėtį • Asmens sodinimas į vežimėlį, kėdę, dušo kėdutę • Protezų naudojimas • Lydėjimas, pasivaikščiojimas <p>Tema. <i>Saugus kilnojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reikalavimai aplinkai • Darbuotojo pasiruošimas. Aprangos reikalavimai • Pagalbinės priemonės • Darbuotojo ir kilnojamo asmens santykis. Aktyvus kliento dalyvavimas atliekant kėlimo veiksmus • Saugaus kilnojimo taisyklės • Darbuotojo ir darbdavio teisės ir pareigos
	5.5. Tinkamai taikyti slaugos priemonės.	<p>Tema. <i>Funkcinių lovų lovų naudojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcinių lovų rūšys, funkcijos • Čiužinių rūšys, funkcijos • Lovų valdymas • Lovų ir čiužinių pritaikymas individualiems klientų poreikiams • Lovos klojimo būdai <p>Tema. <i>Neigaliųjų keltuvų naudojimas</i></p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Keltuvų rūšys, funkcijos • Saugaus keltuvų naudojimo taisyklės • Keltuvų valdymas • Saugos ir sveikatos reikalavimai <p>Tema. <i>Pagalbinių kėlimo ir perkėlimo priemonių naudojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kėlimo ir perkėlimo priemonių rūšys, paskirtis • Kėlimo ir perkėlimo priemonių naudojimas <p>Tema. <i>Fiksacijos ir prilaikymo priemonių naudojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fiksacijos ir prilaikymo priemonių rūšys, funkcijos • Fiksacijos ir prilaikymo priemonių naudojimas
6. Tvarkyti ir valyti kliento asmeninius daiktus ir patalpas.	6.1. Apibūdinti lovos skalbinių, rankšluosčių, drabužių priežiūros, keitimo reikalavimus.	<p>Tema. <i>Lovos skalbinių ir rankšluosčių priežiūros ir keitimo reikalavimai</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Čiužinių priežiūros ir naudojimo taisyklės • Lovos skalbinių priežiūros ir keitimo reikalavimai • Higienos normos • Rankšluosčių priežiūros ir keitimo reikalavimai <p>Tema. <i>Kliento drabužių priežiūra ir keitimo reikalavimai</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekstilės gaminių skalbimo higienos reikalavimai • Tekstilės gaminių skalbimo ženklų reikšmės • Kliento drabužių, avalynės priežiūros ir keitimo reikalavimai • Kūdikio, vaiko, neįgalaus asmens, slaugomo asmens drabužių specifi-ka • Estetinė kliento drabužių išvaizda
	6.2. Apibūdinti valymo ir dezinfekcijos priemonių naudojimo saugos reikalavimus.	<p>Tema. <i>Cheminių valymo priemonių naudojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Cheminių valymo priemonių skirstymas • Cheminių valymo priemonių ruošimas, naudojimas, dozavimas, kenksmingumas, laikymo tvarka. Panaudotų priemonių šalinimo būdai • Pirmosios pagalbos taisyklės cheminėms priemonėms patekus ant odos, į akis, jų prarijus • Saugos ir sveikatos reikalavimai dirbant su cheminėmis valymo priemonėmis <p>Tema. <i>Kitų cheminės dezinfekcijos ir higienos priemonių naudojimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dezinfekcijos ir higienos priemonių skirstymas • Dezinfekcijos objektai. Dezinfekcijos būdai • Dezinfekcijos ir higienos procedūrų periodiškumo reikalavimai • Dezinfekcijos atlikimo ir ekspozicijos laikas • Dezinfekcijos ir valymo planų vykdymas. Dokumentavimas
	6.3. Tvarkyti ir skalbti kliento	<p>Tema. <i>Tekstilės gaminių skalbimas</i></p>

	drabužius, patalynę.	<ul style="list-style-type: none"> • Tekstilės gaminių rūšiavimo, skalbimo ir džiovinimo tvarka • Skalbimo ir džiovinimo įrenginių naudojimas. Veikimo ir valdymo principai Saugumo reikalavimai • Skalbimo priemonių naudojimas <p>Tema. Skalbinių lyginimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Skalbinių lyginimo tvarka • Lyginimo įrenginių naudojimas. Veikimo ir valdymo principai. Saugumo reikalavimai • Lyginimo priemonių naudojimas <p>Tema. Kliento drabužių keitimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nešvarių drabužių nuvilkimo ir švarių drabužių apvilkimo technikos • Darbuotojo veiksmai keičiant kliento drabužius lovoje, neįgaliojo vežimėlyje <p>Tema. Kliento drabužių ir kitų asmeninių daiktų tvarkymas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmeninių daiktų ir drabužių laikymo kliento aplinkoje (namuose, įstaigoje) higienos užtikrinimas • Smulkūs drabužių ir daiktų taisymo darbai
	6.4. Tvarkyti, valyti ir dezinfekuoti patalpas, baldus, inventorių.	<p>Tema. Kliento gyvenamosios aplinkos tvarkos užtikrinimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento individualių poreikių, susijusių su aplinkos tvarka, identifikavimas, lūkesčių išsiaiškinimas • Kliento gyvenamosios aplinkos estetika • Patalpų, daiktų, įrenginių švaros palaikymo reikalavimai <p>Tema. Patalpų tvarkymo ir valymo darbų atlikimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Patalpų valymo būdai asmens namuose / įstaigoje. Generalinis patalpų valymas • Patalpų tvarkymo planų vykdymas. Dokumentavimas • Patalpų tvarkymo darbų eiliškumas • Patalpų tvarkymo, valymo priemonių ir įrenginių naudojimas. Saugos ir sveikatos reikalavimai • Patalpų tvarkymo inventoriaus ženklavimo reikalavimai • Patalpų oro kokybė. Vėdinimas • Atliekų rūšiavimo taisyklės • Patalpų tvarkymo priemonių pasiruošimas ir sutvarkymas baigus darbą. Darbo vietos sutvarkymas <p>Tema. Baldų ir inventoriaus priežiūra, dezinfekcija</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendrosios baldų priežiūros ir naudojimo taisyklės. Minkštų baldų priežiūra ir valymas. Odinių baldų ir daiktų priežiūra ir valymas. Baldų dezinfekcija

		<ul style="list-style-type: none"> • Televizorių, kompiuterių priežiūros taisyklės • Buitinės technikos priežiūros taisyklės • Inventoriaus ir slaugos priemonių dezinfekcijos taisyklės • Patalpose esančių įrenginių, inventoriaus būklės stebėjimas • Nesaugių daiktų, inventoriaus atpažinimas
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	<p>Apibūdintas žmonių bendravimo procesas, išskiriant jo sėkmę lemiančius veiksnius, bendravimo priemones. Identifikuoti bendravimo ir bendradarbiavimo su skirtingomis klientų grupėmis ypatumai, etiniai aspektai. Pasirinkti tinkami konfliktų įveikos būdai. Atliktas motyvacinis interviu ir atskleisti jo vykdymo principai. Tinkamai bendrauta su skirtingais klientais ir jų aplinka laikantis profesinės etikos reikalavimų. Apibūdinta kliento socialinė aplinka ir išskirti svarbiausi šio bendravimo aspektai. Parinkti tinkami kliento atstovavimo būdai institucijose vadovaujantis savo pareigybės aprašu bei socialinio darbuotojo ar administracijos nurodymais.</p> <p>Apibūdintos įvairių socialinių grupių klientų socialinės problemos. Veiksmingai pritaikyti komandinio darbo principai. Suteiktos pagalbos į namus paslaugos klientui. Atpažintos sveikatai ar gyvybei pavojingos asmens būklės bei socialinių paslaugų teikimui reikšmingi pokyčiai. Parinkti tinkami reagavimo į situacijas, kurios gali kilti teikiant socialines paslaugas asmens namuose, būdai. Atlikta sergančio asmens priežiūra, užtikrinant asmens higieną, bendradarbiaujant su specialistais, asmens aplinka. Parinktos socialinės ir psichologinės kliento motyvavimo priemonės skatinant jį dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Parinkti pagalbos klientui priimančias kasdienes sprendimus būdai.</p> <p>Apibūdinti užimtumo, darbinių ir saviraiškos įgūdžių lavinimo būdai bei formos. Parinkti tinkami kliento aktyvinimo ir priežiūros darbinėje veikloje būdai. Išanalizuoti ir įvertinti kliento darbiniai, saviraiškos įgūdžiai, jų pokyčiai. Parinktos tinkamos kliento motyvavimo užimtumo veiklos priemonės. Suteikta pagalba klientui darbinėje veikloje.</p> <p>Apibūdinti kliento savarankiškumo skatinimo būdai visuose jo kasdienio gyvenimo procesuose. Paašškinti subalansuoto maisto ir sveikos mitybos principai. Parinkti kliento maisto ruošimo įgūdžių formavimo būdai. Klientas pamaitintas pagal sveikatos priežiūros specialisto nurodymus. Suteikta pagalba klientui apsitarnaujant kasdienėje veikloje, atliekant buitines darbus, naudojantis techninės pagalbos ir kitomis apsitarnavimo priemonėmis.</p> <p>Apibūdinta sunkios negalios samprata. Išvardyti sunkią negalią turinčių asmenų pagalbos poreikiai. Suteiktos asmens higienos paslaugos asmeniui, turinčiam sunkią negalią. Tinkamai panaudotos slaugos priemonės – funkcinė lova, neįgaliųjų keltuvas, pagalbinės kėlimo ir perkėlimo priemonės, fiksacijos ir palaikymo priemonės.</p> <p>Apibūdinti lovos skalbinių, rankšluosčių, drabužių priežiūros ir keitimo reikalavimai. Apibūdinti valymo ir dezinfekcijos priemonių naudojimo saugos reikalavimai. Sutvarkyti, išskalbti ir išlyginti kliento drabužiai, patalynę. Pagal reikalavimus sutvarkytos ir išvalytos patalpos, baldai, inventorių. Pagal reikalavimus atlikta patalpų, baldų, inventoriaus ir slaugos priemonių dezinfekcija. Pasirūpinta tinkama ir tvarkinga išvaizda, dėvėti švarūs ir tinkami darbo drabužiai ir apavas. Dirbant laikytasi asmens higienos reikalavimų.</p>	
Reikalavimai mokymui skiriami metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<p><i>Mokymo(si) medžiaga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga • Testai turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą • Higienos normos • Darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus <p><i>Mokymo(si) priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	<p>Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti.</p> <p>Praktinio mokymo klasė (patalpa), aprūpinta įranga, inventoriu ir priemonėmis, skirtomis patalpoms bei juose esantiems baldams, įrangai, daiktams, drabužiams, patalpynei tvarkyti, valyti, dezinfekuoti (skalbimo mašina, skalbimo priemonėmis, lyginimo priemonėmis, kibirais, šluostėmis, šluotomis, šepečiais, dulkių siurbliu, pirštinėmis, valymo bei dezinfekcijos priemonėmis), slaugos procedūroms atlikti (manekenu, slaugos priemonėmis ir įranga, šlapinimosi ir tuštinimosi indais, asmens higienos priemonėmis, techninės pagalbos priemonėmis, termometrais, pirštinėmis, darbo drabužiais, kepuraitėmis), priemonėmis socialinėms paslaugoms teikti (laisvalaikio organizavimo priemonėmis, darbinių ir kasdinių gyvenimo įgūdžių ugdymo priemonėmis, stalo indais ir įrankiais, specialiaisiais indais ir įrankiais).</p> <p>Darbo drabužiai, apavas, asmeninės apsaugos priemonės.</p>
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	<p>Modulį gali vesti mokytojas, turintis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją; 2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį. <p>Modulio temas, susijusias su bendravimu, gali dėstyti mokytojas, turintis psichologo arba socialinio pedagogo, arba specialiojo pedagogo kvalifikaciją.</p> <p>Modulio temas, susijusias su asmens higienos, patalpų, drabužių priežiūra, galėtų dėstyti visuomenės sveikatos specialisto arba specialiojo pedagogo kvalifikaciją turintis asmuo.</p>

Modulio pavadinimas – „Kliento saugumą užtikrinančių sąlygų sudarymas“

Valstybinis kodas	409230004	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	15	
Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)	Netaikoma	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti

<p>1. Palaikyti klientui saugią ir draugišką aplinką.</p>	<p>1.1. Apibūdinti emociškai stabilios aplinkos kūrimo ir užtikrinimo būdus.</p>	<p>Tema. <i>Artimos šeimai namų aplinkos sukūrimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Teisės aktų reikalavimai fiziškai ir psichologiškai saugiai aplinkai • Klientų nepriežiūros ir apleistumo požymių atpažinimas • Fiziškai ir psichologiškai saugios socialinių paslaugų teikimo patalpų erdvės kūrimas • Fiziškai ir psichologiškai saugios aplinkos kūrimo principai pagal atskirų klientų grupių poreikius • Psichologinę ir emocinę grėsmę keliančios aplinkybės • Emocinės prievartos požymiai <p>Tema. <i>Kliento ir darbuotojo bendravimas ir bendradarbiavimas kuriant saugią aplinką</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Agresyvaus elgesio priežastys • Pasyvios agresijos elgesio būdai • Saugaus bendravimo su klientu principai • Saugus bendravimas su vaiku, suaugusiu asmeniu, turinčiais negalią, pagal negalios pobūdį • Saugus bendravimas su senyvo amžiaus asmenimis • Saugus bendravimas su šeimomis krizinėse situacijose • Saugus bendravimas su asmenimis, turinčiais psichikos sutikimų <p>Tema. <i>Darbas su psichoaktyviais medžiagų vartojančiais klientais</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmenų, priklausančių nuo psichoaktyviųjų medžiagų, socialinė atskirtis • Klientą motyvuojantys ir demotyvuojantys darbuotojo veiksmai <p>Tema. <i>Savižudybės prevencija teikiant socialines paslaugas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Savižudybių problemos mastas Lietuvoje: mitai ir faktai • Savižudybė ir psichikos sutrikimai • Alkoholizmas • Ketinančio nusižudyti žmogaus atpažinimas • Savižudybės rizikos įvertinimas • Kontakto su asmeniu, galvojančiu apie savižudybę ar mėginančiu nusižudyti, užmezgimas • Elgesio su asmeniu, mėginusiu nusižudyti, būdai
	<p>1.2. Užtikrinti fiziškai saugią aplinką klientui.</p>	<p>Tema. <i>Fiziškai saugios aplinkos kūrimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimai socialinių paslaugų įstaigų patalpoms • Patogios, jaukios ir privatumą klientui užtikrinančios aplinkos kūrimas • Fizinių sužalojimų nesukelianti aplinka • Universalaus dizaino principai • Palankus interjeras asmenims, turintiems regėjimo negalią • Fizinės aplinkos pritaikymo ypatumai asmenims, turintiems autizmo spektro bruožų

		<ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigų patalpų vizualizacija pagal kliento poreikius
	<p>1.3. Atpažinti smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų, finansinio piktnaudžiavimo kliento atžvilgiu požymius.</p>	<p>Tema. <i>Smurto apraiškos teikiant socialines paslaugas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Smurto samprata, jo rūšys • Smurto atpažinimo kriterijai • Smurtas artimojoje aplinkoje • Fizinis smurtas • Seksualinis smurtas • Psichologinis smurtas • Ekonominis smurtas • Smurtą provokuojantys ir smurtui neleidžiantys atsirasti veiksniai socialinių paslaugų įstaigose • Smurto prevenciją užtikrinantis darbuotojo elgesys • Pagalbos teikimo priemonės smurto aukai ir smurtaujančiam <p>Tema. <i>Finansinio piktnaudžiavimo ir korupcijos apraiškos socialiniame sektoriuje</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Finansinio piktnaudžiavimo požymiai, prevencija ir atpažinimas • Socialinių paslaugų įstaigos veiklos sritys, kuriose galimas finansinis piktnaudžiavimas <p>Tema. <i>Korupcinio pobūdžio veikla teikiant socialines paslaugas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dovanos ir kyšio samprata • Socialinių paslaugų įstaigos veiklos sritys, kuriose gali pasireikšti korupcinė veikla • Gavusio kyšį arba dovaną darbuotojo veiksmai
	<p>1.4. Teikti pagalbą klientui ištikus ekstremaliai situacijai ir nelaimei.</p>	<p>Tema. <i>Pagalbos teikimas klientui ekstremalių situacijos ar nelaimių atvejais</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalbos teikimas kilus gamtiniam, techniniam ar socialiniam pavojui • Pagalbos teikimas kilus teroro akto pavojui • Pagalbos teikimas kilus pavojingos užkrečiamosios ligos pavojui • Pagalbos teikimas kilus pavojingos medžiagos patekimo į aplinką pavojui • Pagalbos teikimas kilus pavojui, kad statinys arba jo konstrukcija visiškai ar iš dalies sugrius <p>Tema. <i>Pagalba klientui ir klientų grupėms evakuacijos metu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Evakuacijos iš pastato, kur teikiamos socialinės paslaugos, tvarka • Pagalbos ir asistavimo neįgaliesiems evakuojantis iš pastato ypatumai • Pagalbos ir asistavimo senyvo amžiaus asmenims evakuojantis iš pastato ypatumai • Pagalbos ir asistavimo vaikams evakuojantis iš pastato ypatumai
	<p>1.5. Laikytis gaisrinės ir civilinės saugos instrukcijų reikalavimų.</p>	<p>Tema. <i>Gaisrinės ir civilinės saugos reikalavimai socialinių paslaugų įstaigoms</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigų gaisrinės saugos instrukcijų turinys

		<ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigų darbuotojų gaisrinės saugos prevenciniai veiksmai • Socialinių paslaugų įstaigų civilinės saugos instrukcijų turinys
2. Teikti pagalbą klientui agresijos ir saviagresijos atvejais.	2.1. Išmanyti pagrindinius psichikos sutrikimus (psichikos ligas, elgesio nuokrypius) ir jų požymius, galimus agresijos proveržius.	Tema. <i>Psichikos, elgesio ir emocijų sutrikimai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Psichikos, elgesio ir emocijų sutrikimų samprata • Pagrindinių psichikos, elgesio ir emocijų sutrikimų požymiai
	2.2. Išmanyti agresijos ir saviagresijos raiškų ir priežasčių įvairovę, atpažįstant galimai prasidedančios agresijos požymius.	Tema. <i>Agresijos rizika esant psichikos, elgesio ir emocijų sutrikimams</i> <ul style="list-style-type: none"> • Agresijos samprata • Agresijos raiška skirtingų psichikos sutrikimų atvejais • Saviagresijos raiškų įvairovė
	2.3. Padėti mažinti kliento agresyvumą ar kitą rizikingą elgesį.	Tema. <i>Kliento agresyvumo mažinimas</i> <ul style="list-style-type: none"> • Agresyvumo mažinimo priemonių apžvalga • Kliento agresyvumo mažinimo įgūdžių formavimas ir savireguliacijos ugdymas Tema. <i>Kitas kliento rizikingas elgesys</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kito rizikingo elgesio raiškos įvairovė • Kito rizikingo elgesio mažinimas
	2.4. Kontroliuoti rizikos veiksnus, keliančius pavojų klientui ir aplinkiniams, pačiam darbuotojui, iki atvyks atsakingas specialistas.	Tema. <i>Kliento agresiją ar saviagresiją skatinantys veiksniai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento agresiją ar saviagresiją skatinančių veiksnių įvairovė • Kliento agresiją ar saviagresiją skatinančių veiksnių situacinė analizė Tema. <i>Kliento agresyvaus elgesio pasekmės</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento saviagresijos ir agresijos padarinių numatymas • Kliento agresijos ir saviagresijos įveikos įgūdžių formavimas
	2.5. Keisti kliento agresyvų elgesį socialiai pageidaujamu elgesiu.	Tema. <i>Motyvuojantys ir demotyvuojantys poveikio būdai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Motyvacijos ir demotyvacijos samprata • Nepageidaujamo elgesio demotyvacija ir pageidaujamo elgesio motyvacija Tema. <i>Motyvacijos ir demotyvacijos metodo taikymas agresyviame elgesiui silpninti</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento agresijos kito žmogaus atžvilgiu demotyvacija ir keitimas kitu elgesiu • Saviagresijos demotyvacija ir keitimas kitu elgesiu
	2.6. Stebėti ir reguliuoti savo emocijas klientų agresijos ar saviagresijos situacijose.	Tema. <i>Socialinio darbuotojo padėjėjo savireguliacija skirtingomis gyvenimo aplinkybėmis</i> <ul style="list-style-type: none"> • Savireguliacijos samprata • Savireguliacija kliento agresijos atveju • Savireguliacija kliento saviagresijos atveju

		<p>Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo profesinė rizika</p> <ul style="list-style-type: none"> • Interaktyvus internetinis profesinės rizikos vertinimo įrankis • Patiriamos profesinės rizikos teikiant socialines paslaugas skirtingoms klientų grupėms panašumai ir skirtumai • Socialinio darbo praktikoje taikomi patiriamų nesaugių situacijų įveikos būdai ir trukdžiai <p>Tema. Socialinio darbuotojo padėjėjo elgesys kilus pavojingai situacijai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aplinkos įvertinimas • Darbuotojo elgesio būdai • Darbuotojo elgesio būdai esant fiziniam kontaktui su klientu
	2.7. Stebėti ir vertinti klientų elgesį ir teikti informaciją atsakingam specialistui.	<p>Tema. Kliento rizikingo elgesio stebėjimas ir analizavimas ilgesniuojau laikotarpiu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kliento rizikingo elgesio stebėjimas ir fiksavimas • Kliento rizikingo elgesio stebėjimo rezultatai <p>Tema. Informacijos apie kliento rizikingą elgesį teikimas kitam atsakingam specialistui ir administracijai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Informacijos apie klientą teikimo etiniai ir duomenų apsaugos aspektai • Informacijos apie kliento rizikingą elgesį teikimas raštu ir žodžiu
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	<p>Paaiškinti emociškai stabilios kliento aplinkos kūrimo ir užtikrinimo būdai. Užtikrinta klientui fiziškai saugi aplinka. Atpažinti smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų, finansinio piktnaudžiavimo kliento atžvilgiu požymiai. Klientui suteikta pagalba ekstremalių situacijų ir nelaimių atvejais. Paaiškintos gaisrinės saugos ir civilinės saugos instrukcijos. Apibūdinti pagrindiniai psichikos sutrikimai ir jų požymiai, agresijos ir saviagresijos raiškos, priežastys. Atpažinti prasidedančios agresijos požymiai. Parinktos tinkamos priemonės kliento agresyvumui ar kitam rizikingam elgesiui mažinti. Suvaldyti rizikos veiksniai, keliantys pavojų klientui, aplinkiniams, darbuotojui. Agresyvus kliento elgesys pakeistas į socialiai pageidaujamą naudojant motyvacijos ir demotyvacijos metodus. Atpažintos ir suvaldytos darbuotojo emocijos klientų agresijos, saviagresijos situacijose. Stebėtas ir įvertintas kliento elgesys. Etiškai ir laikantis duomenų apsaugos reikalavimų pateikta informacija atsakingiems specialistams.</p>	
Reikalavimai mokymui skirtiems metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<p><i>Mokymo(si) medžiaga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga • Testas turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti • Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą <p><i>Mokymo(si) priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti 	
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	<p>Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti.</p> <p>Praktinio mokymo klasė (patalpa), aprūpinta kompiuteriais su dokumentų ir teksto apdorojimo programine įranga.</p>	

Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	<p>Modulį gali vesti mokytojas, turintis:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją;</p> <p>2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį.</p> <p>Modulio temas, susijusias su klientų elgesiu, gali dėstyti psichologo kvalifikaciją turintis asmuo.</p>
--	--

6.3. PASIRENKAMIEJI MODULIAI

Modulio pavadinimas – „Žmogaus teisės ir lygios galimybės socialinių paslaugų sektoriuje“

Valstybinis kodas	409230005	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	10	
Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)	Netaikoma	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Padėti socialinių paslaugų gavėjui ginti savo teises ir lygias galimybes bendraujant su asmenimis, įstaigomis ir organizacijomis.	1.1. Apibūdinti pagrindines žmogaus teises ir lygias galimybes, įtvirtintas Lietuvos Respublikos ir tarptautiniuose teisės aktuose.	<p>Tema. Pagrindinės žmogaus teisės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žmogaus teisių samprata • Žmogaus teisės ir laisvės demokratinėje visuomenėje • Asmens pareigos <p>Tema. Pagrindiniai dokumentai, susiję su žmogaus teisėmis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarptautiniai teisės aktai, ginantys žmogaus teises • Lietuvos Respublikos Konstitucija • Lietuvos Respublikoje galiojantys teisės aktai, kurie gina žmogaus teises <p>Tema. Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimas Lietuvoje • Svarbiausios neįgaliųjų teisės • Dažniausiai pažeidžiamos neįgaliųjų teisės <p>Tema. Lygias galimybes užtikrinantys teisės aktai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymas • Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymas <p>Tema. Pagrindiniai žmogaus lygių galimybių principai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lygybės ir lygių galimybių samprata • Diskriminacijos samprata <p>Tema. Žmogaus teises ginančios Lietuvos institucijos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Seimo kontrolierių įstaiga • Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba • Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga • Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba • Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo

		<p>ministerijos</p> <p>Tema. <i>Nevyriausybinių organizacijų, ginančios žmogaus teises</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikų teises ginančios visuomeninės organizacijos • Neįgaliųjų teises ginančios visuomeninės organizacijos • Senyvo amžiaus žmonių asociacijos
	1.2. Išmanyti atskirų paslaugų gavėjų grupių teisių ir lygių galimybių užtikrinimo principus.	<p>Tema. <i>Paslaugų gavėjų grupės, susiduriančios su savo teisių pažeidimais</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vaikų teisių pažeidimo ypatumai • Moterų teisių pažeidimo aspektai • Pagrindinės senyvo amžiaus asmenų gyvenimo sritys, kuriose dažniausiai pažeidžiamos žmogaus teisės • Neįgaliųjų teisių užtikrinimo problemos <p>Tema. <i>Labiausiai diskriminuojamos žmonių grupės</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Senyvo amžiaus žmonių diskriminacijos apraiškos Lietuvoje • Asmenų, turinčių negalią, diskriminacijos sritys • Labiausiai diskriminuojamos religinės grupės • Diskriminacija dėl lytinės orientacijos • Etninių mažumų diskriminacijos apraiškos Lietuvoje • Diskriminacijos apraiškos teikiant socialines paslaugas
	1.3. Laikytis žmogaus teisių ir lygių galimybių užtikrinimo principų teikiant socialines paslaugas.	<p>Tema. <i>Žmogaus teisių varžymas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žmogaus teisių varžymo ir ribojimo samprata • Žmogaus teisių varžymo ir ribojimo praktiniai pavyzdžiai <p>Tema. <i>Žmogaus teisių pažeidimo požymių atpažinimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Žmogaus teisių pažeidimų teikiant socialines paslaugas atpažinimas • Žmogaus teisių pažeidimo situacijos Lietuvoje analizė <p>Tema. <i>Žmogaus lygių galimybių teikiant socialines paslaugas užtikrinimo principai</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lyčių lygybės liniuotės esmė • Lygių galimybių neužtikrinimo apraiškos socialinės globos namuose • Asmenų, turinčių sunkią negalią, lygių galimybių dalyvauti veikloje aspektai
	1.4. Atpažinti žmogaus teisių ir lygių galimybių varžymo ir pažeidimo teikiant socialines paslaugas požymius.	<p>Tema. <i>Paslaugų gavėjų teisių užtikrinimas socialinių paslaugų įstaigose</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Paslaugų gavėjų teisių užtikrinimo tvarkos principai socialinių paslaugų įstaigose • Paslaugų gavėjų supažindinimas su jų teisėmis ir pareigomis • Paslaugų gavėjų teisių užtikrinimo socialinės globos namuose specifika <p>Tema. <i>Paslaugų gavėjų teisių užtikrinimo socialinės globos namuose specifika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Privatumo užtikrinimas gyvenamojoje aplinkoje

		<ul style="list-style-type: none"> • Judėjimo laisvė ir suvaržymai • Suvaržymo priemonių klientų atžvilgiu taikymas • „Savo patikėtinio“ samprata <p>Tema. Diskriminacijos rūšys</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tiesioginė diskriminacija • Netiesioginė diskriminacija • Priekabiavimas • Persekiojimas <p>Tema. Pažeidžiamų visuomenės grupių diskriminacijos požymiai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskriminacijos dėl amžiaus, lyties, negalios, religijos, rasės, tautybės požymiai • Diskriminacijos galimybės socialinių paslaugų įstaigose
	1.5. Padėti pagalbos reikalingam asmeniui ginti ir realizuoti savo teises ir lygias galimybes.	<p>Tema. Pagalbos suteikimas asmeniui, kurio teisės buvo pažeistos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teisinės pagalbos galimybės Lietuvoje • Darbuotojo reakcija į žmogaus teisių pažeidimus <p>Tema. Pagalba asmeniui patyrusiam diskriminaciją</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmens teisė skųstis ir šios teisės realizavimo sunkumai socialinių paslaugų sektoriuje • Asmens, turinčio sunkią negalią, skundo atpažinimas teikiant socialines paslaugas
2. Atstovauti socialinių paslaugų gavėjui gaunant paslaugas įvairiose institucijose.	2.1. Apibūdinti fizinio asmens veiksnio grupes pagal veiksnio apimtį.	<p>Tema. Asmens neveiksnio ir riboto veiksnio sąvokos</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asmens neveiksnio ir riboto veiksnio skirtumai • Fizinio asmens veiksnio grupės pagal veiksnio apimtį • Neveiksnių ar ribotai veiksnų globėjų pareigos • Asmenų, turinčių psichikos sutrikimų, neveiksnio ir riboto veiksnio teisiniai aspektai <p>Tema. Socialinių paslaugų teikimas asmenims, kuriems pripažintas neveiksnumas arba ribotas veiksnumas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Globos ir socialinės globos skirtumai • Neveiksnių ar iš dalies veiksnų asmenų teisių įgyvendinimas socialinės globos įstaigoje
	2.2. Padėti paslaugų gavėjui tvarkyti savo reikalus valstybinėse, finansinėse, telekomunikacijų, gydymo, ugdymo ir kitokio pobūdžio institucijose.	<p>Tema. Paslaugų gavėjo interesų atstovavimas viešųjų paslaugų institucijose</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tarpinstitucinio bendradarbiavimo svarba siekiant užtikrinti paslaugų gavėjų poreikius ir interesus • Bendradarbiavimo su sveikatos priežiūros įstaigomis ypatumai • Pagalbos socialinių paslaugų gavėjui teikimas tvarkant reikalingus finansinius interesus bei užtikrinant jo teisėtus turtinius interesus • Bendradarbiavimas su teisėtavokos, ugdymo ir kitomis tarnybomis <p>Tema. Paslaugų gavėjų, turinčių sunkią negalią, interesų atstovavimas</p>

		<ul style="list-style-type: none"> • Asmenų, turinčių sunkią negalią, interesų atstovavimo tarptautinė patirtis • Asmenų, turinčių sunkią negalią, pasirinkimo galimybės
	2.3. Padėti paslaugų gavėjui priimti sprendimus kasdieniniame gyvenime ir atstovaujant savo interesams įvairiose institucijose.	<p>Tema. Paslaugų gavėjo gebėjimo priimti sprendimus stiprinimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalbos paslaugų gavėjui priimant kasdienius teikimas • Asmeniškai paslaugų gavėjo sprendimų priėmimo procesas • Pagalbos paslaugų gavėjui priimti sprendimus teikimo principai • Priemonės, padedančios neigiamam asmeniui priimti sprendimus • Socialinio darbuotojo padėjėjo indėlis padedant paslaugų gavėjui priimti kasdienius sprendimus <p>Tema. Negalią turinčių asmenų savo interesų atstovavimo stiprinimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Savęs atstovavimo judėjimas Lietuvoje • Negalią turinčio asmens savo interesų atstovavimo stiprinimo metodai • Socialinio darbuotojo padėjėjo vaidmuo stiprinant negalią turinčio asmens savo interesų atstovavimo gebėjimus
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	<p>Apibūdinti pagrindiniai žmogaus teises ir lygias galimybes užtikrinantys Lietuvos Respublikos ir tarptautiniai teisės aktai. Apibūdintos žmogaus teises ir lygias galimybes ginančios Lietuvos institucijos. Parinkti atskirų paslaugų gavėjų grupių teisių ir lygių galimybių užtikrinimo teikiant socialines paslaugas būdai. Apibūdinti žmogaus teisių ir lygių galimybių užtikrinimo teikiant socialines paslaugas principai. Atpažinti žmogaus teisių ir lygių galimybių varžymo ir pažeidimo teikiant socialines paslaugas požymiai. Taikomi pagalbos paslaugų gavėjui suteikimo būdai jam ginant savo teises ir lygias galimybes. Apibūdintos fizinio asmens veiksnio grupės pagal veiksnio apimtį. Taikomi pagalbos paslaugų gavėjui suteikimo būdai jam tvarkant reikalus įvairaus pobūdžio institucijose. Suteikta pagalba paslaugų gavėjui priimant sprendimus kasdieniame gyvenime.</p>	
Reikalavimai mokymui skirtiems metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<p><i>Mokymo(si) medžiaga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga • Testai turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti • Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą • Teisės aktai, reglamentuojantys žmogaus teises ir lygias galimybes <p><i>Mokymo(si) priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti 	
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	<p>Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti.</p> <p>Praktinio mokymo klasė (patalpa), aprūpinta kompiuteriais su dokumentų ir teksto apdorojimo programine įranga.</p>	
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	<p>Modulį gali vesti mokytojas, turintis:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo</p>	

	patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją; 2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį. Modulio temas, susijusias su žmogaus teisėmis ir jų pažeidimais, gali dėstyti mokytojas, turintis teisininko kvalifikaciją.
--	---

Modulio pavadinimas – „Pagalbos teikimas socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms laisvalaikio veikloje“

Valstybinis kodas	409230006	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	10	
Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)	Netaikoma	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Padėti organizuoti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių laisvalaikio veiklą.	1.1. Apibūdinti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių aktyvaus ir prasmingo laisvalaikio organizavimo būdus ir formas pagal jų poreikius.	Tema. Socialinių paslaugų gavėjo poilsis ir laisvalaikis <ul style="list-style-type: none"> • Rekreacijos samprata • Rekreacijos tikslai ir veiklos pobūdis Tema. Socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių aktyvaus ir prasmingo laisvalaikio organizavimo būdai ir formos <ul style="list-style-type: none"> • Neįgaliųjų aktyvaus laisvalaikio poreikiai, lūkesčiai, galimybės • Senyvo amžiaus žmonių aktyvaus laisvalaikio poreikiai, lūkesčiai, galimybės • Vaikų ir jaunimo aktyvaus laisvalaikio poreikiai atsižvelgiant į amžiaus tarpsnį Tema. Sociokultūrinio renginio samprata <ul style="list-style-type: none"> • Informaciniai renginiai ir jų organizavimas atsižvelgiant į klientų poreikius ir galimybes • Kultūriniai renginiai ir jų organizavimas atsižvelgiant į klientų poreikius ir galimybes • Pramoginiai renginiai ir jų organizavimas atsižvelgiant į klientų poreikius ir galimybes • Sporto renginiai ir jų organizavimas atsižvelgiant į klientų poreikius ir galimybes
	1.2. Įtraukti socialinių paslaugų gavėją ir gavėjų grupes į sociokultūrinių renginių įgyvendinimą.	Tema. Socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių įtraukimas į sociokultūrinių renginių įgyvendinimą <ul style="list-style-type: none"> • Sociokultūrinių renginių formos, įtraukiančios klientą į veiklą • Socialinių paslaugų gavėjo įtraukimo į sociokultūrinių renginių įgyvendinimą būdai • Socialinių paslaugų gavėjo intereso įsitraukti į veiklą identifikavimas • Socialinių paslaugų gavėjo įsitraukimo į sociokultūrinių renginių įgyvendinimą vertinimas Tema. Socialinių paslaugų gavėjo ir jų grupių įtraukimas ir aktyvus dalyvavimas

		<p>viešuosiuose sociokultūriniuose renginiuose</p> <ul style="list-style-type: none"> • Neįgaliojo įvaizdis viešuosiuose renginiuose • Asistavimo klientui viešuosiuose renginiuose etiketas • Asistavimo viešojoje erdvėje asmeniui, turinčiam proto ir psichikos negalią, ypatumai • Asistavimo viešojoje erdvėje asmeniui, turinčiam autizmo spektro bruožų, ypatumai • Asistavimo viešojoje erdvėje senyvo amžiaus asmeniui ypatumai
	1.3. Padėti socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms aktyviai dalyvauti sociokultūriniuose ir viešuosiuose renginiuose.	<p>Tema. Socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių visavertis dalyvavimas socialinių paslaugų įstaigos sociokultūriniuose renginiuose</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų gavėjo visavertio įtraukimo į sociokultūrinių renginių planavimą, organizavimą, įgyvendinimą, vertinimą būdai • Socialinių paslaugų gavėjo gebėjimų atskleidimo galimybės • Pasyvus ir aktyvus kliento dalyvavimas • Sociokultūrinio renginio poveikis ir nauda klientui <p>Tema. Pagalbos teikimas socialinių paslaugų gavėjui ir jų grupėms išvykose, ekskursijose, kelionėse</p> <ul style="list-style-type: none"> • Išvykų, ekskursijų, poilsinių ir pažintinių kelionių planavimas pagal individualius kliento poreikius • Keliavimo pėsčiomis, viešuoju transportu, socialinių paslaugų įstaigos transportu maršrutų analizė pagal individualius kliento poreikius • Saugaus eismo taisyklių laikymosi specifika keliaujant su fizinę negalią turinčiu asmeniu • Asistavimas klientui ilgesnėse nei viena diena pažintinėse ir poilsinėse kelionėse
2. Padėti socialinių paslaugų gavėjams ir jų grupėms įsitraukti į bendruomenės veiklą.	2.1. Apibūdinti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių įtraukimo į vietos bendruomenės veiklą būdus, formas, principus.	<p>Tema. Bendruomenės kaip socialinės sistemos samprata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinės paslaugos, padedančios įtraukti negalią turinčius suaugusius vaikus ir jų šeimas į bendruomenę • Bendruomenė kaip geografinis vienetas. Kaimo ir miesto bendruomenių skirtumai • Kaimynija • Žmonių, turinčių proto (psichikos) negalią, integracijos trukdžiai Lietuvoje <p>Tema. Socialinių paslaugų gavėjo įsitraukimo į vietos bendruomenę būdai</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bendruomeniškumo samprata. Tikrosios bendruomenės požymiai • Bendruomeniškumo elementai: narystė, įtaka ir poveikis, integracija ir poreikių visuma, emocinis tarpusavio ryšys <p>Tema. Socialinių paslaugų gavėjo gebėjimo aktyviai ir savarankiškai veikti savo bendruomenėje skatinimas ir plėtojimas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vietos bendruomenės etiniai, socialiniai, kultūriniai, komunikaciniai ypatumai

		<ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių gebėjimo aktyviai ir savarankiškai veikti savo bendruomenėje skatinimo būdai • Komunikavimo su priešiška socialinių paslaugų gavėjo ir jų grupių atžvilgiu nusiteikusia bendruomenės nariais būdai • Vietos bendruomenės veiklos sritys, tinkamos socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių įsitraukimui
	2.2. Per praktinę veiklą formuoti pozityvų bendruomenės narių požiūrį į socialinę atskirtį patiriantį socialinių paslaugų gavėją ir gavėjų grupes.	<p>Tema. Bendruomenės požiūrio į socialinę atskirtį patiriantį paslaugų gavėją ir gavėjų grupes formavimo gairės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinės atskirties samprata • Visuomenės narių požiūrio į socialinę atskirtį patiriančius asmenis stereotipai • Visuomenės humaniško požiūrio į negalią turinčius asmenis formavimas • Visuomenės požiūrio į senyvo amžiaus asmenis formavimas • Visuomenės humaniško požiūrio į vaikus, netekusius tėvų globos, formavimas • Visuomenės humaniško požiūrio į socialinę riziką patiriančius asmenis formavimas <p>Tema. Socialinių paslaugų gavėjo dalyvavimas bendruomenės gyvenime</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individualizuotas asistavimas socialinių paslaugų gavėjui dalyvaujant bendruomenės veikloje • Pagalba senyvo amžiaus asmeniui dalyvauti bendruomenės veikloje • Pagalba asmeniui, turinčiam sunkią negalią, dalyvauti bendruomenės veikloje
	2.3. Taikyti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių įsitraukimo į vietos bendruomenės veiklą būdus.	<p>Tema. Socialinių paslaugų įstaigos ir paslaugų gavėjo komunikacija bendruomenėje</p> <ul style="list-style-type: none"> • Socialinių paslaugų įstaigos komunikavimo su bendruomene būdai • Dialogas su bendruomene <p>Tema. Socialinių paslaugų gavėjo įsitraukimo į bendruomenės veiklą būdai ir galimybės</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draugiškų santykių su kaimynais kūrimo būdai • Palankaus bendruomenės narių požiūrio į klientą formavimo būdai ir galimybės
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	<p>Apibūdinti socialinių paslaugų gavėjo ir jų grupių aktyvaus ir prasmingo laisvalaikio organizavimo būdai ir formos. Taikomi socialinių paslaugų gavėjo ir jų grupių įsitraukimo į sociokultūrinių renginių įgyvendinimą būdai. Suteikta pagalba socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms aktyviai dalyvauti sociokultūriniuose ir viešuosiuose renginiuose. Parinkti ir tinkamai taikomi pagalbos teikimo būdai socialinių paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms dalyvauti išvykose, ekskursijose, poilsinėse ir pažintinėse kelionėse. Apibūdinti socialinių paslaugų gavėjo ir gavėjų grupių įtraukimo į vietos bendruomenės veiklą būdai, formos, principai. Paaiškinta, kaip formuoti bendruomenės požiūrį į socialinę atskirtį patiriantį paslaugų gavėją ir gavėjų grupes. Parinkti ir tinkamai taikomi pagalbos teikimo būdai paslaugų gavėjui ir gavėjų grupėms dalyvauti vietos bendruomenės veikloje.</p>	
Reikalavimai mokymui skirtiems metodiniams ir	<p><i>Mokymo(si) medžiaga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga 	

materialiesiems ištekliams	<ul style="list-style-type: none"> • Testas turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti <p><i>Mokymo(si) priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	<p>Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti.</p> <p>Praktinio mokymo klasė (patalpa), aprūpinta kompiuteriais su dokumentų ir teksto apdorojimo programine įranga.</p>
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	<p>Modulį gali vesti mokytojas, turintis:</p> <p>1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją;</p> <p>2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį.</p> <p>Modulio temas, susijusias su sociokultūrinių paslaugų teikimu, gali dėstyti mokytojas, turintis socialinio pedagogo kvalifikaciją.</p>

Modulio pavadinimas – „Socialinių paslaugų teikimas senyvo amžiaus žmonėms“

Valstybinis kodas	409230007	
Modulio LTKS lygis	IV	
Apimtis mokymosi kreditais	10	
Asmens pasirengimo mokytis modulyje reikalavimai (jei taikoma)	Netaikomi	
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai	Rekomenduojamas turinys mokymosi rezultatams pasiekti
1. Teikti socialines paslaugas senyvo amžiaus asmenims, atsižvelgiant į jų poreikių specifiką.	1.1. Apibūdinti senyvo amžiaus žmonių gyvenimo kokybės sampratą, jos kriterijus ir socialinių paslaugų poreikio specifiką.	<p>Tema. <i>Gyvenimo kokybė ir gerovė</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Gyvenimo kokybės ir gerovės sampratos • Pagrindiniai gyvenimo kokybės ir gerovės rodikliai <p>Tema. <i>Žmogaus gyvenimo kokybės ir gerovės veiksniai</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekonominės aplinkybės • Socialinės ir kultūrinės aplinkybės • Asmenybiniai ir šeiminiai veiksniai <p>Tema. <i>Senatvė ir senėjimas</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Senatvės tarpsnis žmogaus gyvenimo kelyje • Bendra senyvo amžiaus žmonių sveikatos charakteristika • Fizinės sveikatos pokyčiai senstant

		<ul style="list-style-type: none"> • Psichinė sveikata ir psichologiniai ypatumai senatvėje • Senyvo amžiaus žmonių socialinis aktyvumas
	1.2. Ugdyti senyvo amžiaus žmonių sveikatos stiprinimo ir palaikymo įgūdžius.	Tema. <i>Senstantis žmogus ir naujų įgūdžių ugdymo galimybės</i> <ul style="list-style-type: none"> • Elgesio stereotipai, įpročiai ir įgūdžiai • Elgesio stereotipų, įpročių ir įgūdžių keitimas • Sveikatai palankių įpročių ir įgūdžių ugdymas
	1.3. Skatinti senyvo amžiaus klientą racionaliai naudoti materialiuosius, socialinius ir dvasinius išteklius gyvenimo kokybei užtikrinti.	Tema. <i>Senyvo amžiaus žmonių motyvavimas išlaikyti gyvenimo kokybę tvarią, keičiantis funkciniam pajėgumui ir socialinėms bei ekonominėms aplinkybėms</i> <ul style="list-style-type: none"> • Motyvavimo siekti gyvenimo kokybės senatvėje samprata • Kliento motyvacijos keitimas – jo gyvenimo situacijos keitimo pagrindas • Motyvacinis interviu – vienas iš poveikio seno žmogaus situacijai keisti metodų Tema. <i>Padėti klientui apsirūpinti būtiniausiais kasdienio gyvenimo dalykais</i> <ul style="list-style-type: none"> • Poreikių kaita senstant • Sveika pagyvenusių ir senų žmonių mityba • Aprūpinimas drabužiais ir kitais kasdienio gyvenimo reikmenimis
2. Prižiūrėti senyvo amžiaus asmenis ir padėti juos prižiūrinti šeimoms.	2.1. Atpažinti senyvo amžiaus klientų bendruosius ir specialiuosius poreikius.	Tema. <i>Pagalbos senyvo amžiaus žmonėms specifika</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pagyvenusių ir senų žmonių įvairovė • Senyvo amžiaus žmonių bendrieji ir specialieji poreikiai • Pagalbos senatvėje diferenciacija pagal poreikius • Senstančio žmogaus sveikata ir poreikiai Tema. <i>Ligų senatvėje įvairovė ir poreikių specifika</i> <ul style="list-style-type: none"> • Užkrečiamosios ligos senyvame amžiuje ir poreikiai • Neužkrečiamosios somatinės ligos senatvėje ir poreikiai • Psichikos ligos senatvėje ir poreikiai Tema. <i>Neurologinėmis ligomis sergančių asmenų ir jų šeimų gyvenimo kokybės ypatumai</i> <ul style="list-style-type: none"> • Neurologinių ligų senatvėje bendrieji ypatumai • Socialinis darbas su neurologiniais ligoniais ir jų šeimomis
	2.2. Padėti palaikyti gyvenimo kokybę šeimoms, slaugančioms ir prižiūrinčioms senyvo amžiaus žmones, turinčius didelių sveikatos sutrikimų.	Tema. <i>Senas ligotas žmogus šeimoje</i> <ul style="list-style-type: none"> • Šeimos problemos prižiūrint ir slaugant seną ligotą asmenį • Senyvo amžiaus ligonių turinčių šeimų problemų nustatymas Tema. <i>Pagalba palaikant gyvenimo kokybę senyvo amžiaus ligonį turinčioms šeimoms</i> <ul style="list-style-type: none"> • Pagalbos ilgalaikius ligonius turinčioms šeimoms teisinis reguliavimas Lietuvoje • Pagalbos ilgalaikius ligonius turinčioms šeimoms organizavimas
	2.3. Prižiūrėti senyvo amžiaus	Tema. <i>Demencijos samprata ir demencijų įvairovė</i>

	<p>žmones, sergančius senatvine demencija, atsižvelgiant į jų specialiuosius poreikius.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demencijos samprata • Demencijų priežastys ir jų įvairovė <p>Tema. Demencija sergančio asmens ir jo šeimos specialiųjų poreikių nustatymas ir jo priežiūra</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alzheimerio liga sergančio ligonio specialiųjų poreikių nustatymas ir priežiūros organizavimas bei parama šeimai • Kitomis neurologinėmis ligomis su demencijos simptomais sergančių asmenų priežiūros poreikio nustatymas ir paramos jiems bei šeimai organizavimas
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	<p>Apibūdinti senyvo amžiaus žmonių gyvenimo kokybės rodikliai. Apibūdintos gyvenimo kokybės sąsajos su senyvo žmogaus amžiaus tarpsniu. Pritaikyti tinkami tvoros gyvenimo kokybės palaikymo būdai senyvo amžiaus žmonėms. Identifikuoti ir apibrėžti materialinių, emocinių ir dvasinių išteklių gyvenimo kokybei gerinti ir palaikyti šaltiniai. Nustatyti sveikatos pokyčiai senstant ir pažintinių funkcijų rezervų kaupimo senatvei būdai. Pademonstruoti pagalbos neurologinėmis ir somatinėmis ligomis sergantiems asmenims ir jų šeimoms teikimo būdai. Apibūdinti senyvo amžiaus žmonių sveikatos stiprinimo ir palaikymo įgūdžiai. Pasirūpinta tinkama ir tvarkinga išvaizda, dėvėti švarūs ir tinkami darbo drabužiai bei apavas. Dirbant laikytasi asmens higienos reikalavimų.</p>
Reikalavimai mokymui skirtiems metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<p><i>Mokymo(si) medžiaga:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vadovėliai ir kita mokomoji medžiaga • Testas turimoms žinioms ir gebėjimams įvertinti • Lietuvos Respublikos teisės aktai, reglamentuojantys socialinių paslaugų teikimą <p><i>Mokymo(si) priemonės:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Techninės priemonės mokymo(si) medžiagai iliustruoti, vizualizuoti, pristatyti
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	<p>Klasė ar kita mokymui(si) pritaikyta patalpa su techninėmis priemonėmis (kompiuteriu, vaizdo projektoriumi) mokymo(si) medžiagai pateikti.</p> <p>Praktinio mokymo klasė (patalpa), aprūpinta kompiuteriais su dokumentų ir teksto apdorojimo programine įranga.</p>
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	<p>Modulį gali vesti mokytojas, turintis:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją; 2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį.

6.4. BAIGIAMASIS MODULIS

Modulio pavadinimas – „Įvadas į darbo rinką“

Valstybinis kodas	4000002
Modulio LTKS lygis	IV
Apimtis mokymosi kreditais	10
Kompetencijos	Mokymosi rezultatai
1. Formuoti darbinius įgūdžius realioje darbo vietoje.	1.1. Įsivertinti ir realioje darbo vietoje demonstruoti įgytas kompetencijas. 1.2. Susipažinti su būsimo darbo specifiška ir adaptuotis realioje darbo vietoje. 1.3. Įsivertinti asmenines integracijos į darbo rinką galimybes.
Mokymosi pasiekimų vertinimo kriterijai	Siūlomas baigiamojo modulio vertinimas – <i>atlikta (neatlikta)</i>
Reikalavimai mokymui skirtiems metodiniams ir materialiesiems ištekliams	<i>Nėra</i>
Reikalavimai teorinio ir praktinio mokymo vietai	Darbo vieta, leidžianti įtvirtinti įgytas socialinio darbuotojo padėjėjo kvalifikaciją sudarančias kompetencijas
Reikalavimai mokytojo dalykiniam pasirengimui (dalykinei kvalifikacijai)	Modulį gali vesti mokytojas, turintis: 1) Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. V-774 „Dėl Reikalavimų mokytojų kvalifikacijai aprašo patvirtinimo“, nustatytą išsilavinimą ir kvalifikaciją; 2) socialinio darbuotojo kvalifikaciją arba socialinio darbo studijų krypties išsilavinimą ir ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos socialinių paslaugų sektoriuje patirtį. Mokinio mokymuisi realioje darbo vietoje vadovaujantis praktikos vadovas turi turėti ne mažesnę kaip 3 metų profesinės veiklos patirtį socialinių paslaugų organizavimo ir teikimo srityje.